

Novoletne želje 1969

Spet je leto naokrog in vsak čas bomo obrnili zadnjo stran koledarja za leto 1968, da bomo zato lahko odprli prvo stran novega koledarja z letnico 1969. Naveda je, da ob starem letu delamo bilance in pregledujemo ter ugotavljamo vse kar nam je najprej pravkar minulo leto prineslo novega in dobrega, v bilanco pa vnašamo tudi želje, ki se niso izpolnile in razočaranja, ki so nas prav tako spremljala v času 366 dni leta 1968.

In prav zato je pisati uvodnik ob novem letu na eni strani prijetno opravilo, kot je na drugi strani težko na kratko in stvarno sežeti vse, kar se je dogajalo in kar nas je vznemirjalo v pravkar poseljavajočem se letu.

Pa začnimo s prijetnimi stvarmi, ki so se pripetile v tem letu. Na prvem mestu moramo omeniti rahlo prebujanje nacionalne zavesti pri beneških Slovencih, saj so le ti bili prav v tem letu, prvič po več kot sto letih, odkar so prišli pod Italijo, deležni avtentične in lepe slovenske odrske besede. Še posebej bo uprizaritev Pasijona v št. Lenartu za dolgo ostala v spominu vseh kot eden najimprvizitnejših kulturnih, pa tudi političnih dogodkov tega leta. Drugič imamo, sicer rahlo, a vendar le nakazano priznanje našega nacionalnega obstoja v videmski pokrajini v izjavi deželnega predsednika Berzantija, da smo tukaj, da smo po nacionalnosti Slovenci, čeprav smo že dolga desetletja lojalni državljani Italije.

Vendar se od obljub in takšnih, skoraj formalnih, izjav vendarle ne da živeti. In tu smo že pri tistih negativnih, temnih plateg minulega leta, ki pa nas bremenijo in tiščijo že celo vrsto let in desetletij in se ne premaknejo nikamor naprej. V mislih imamo težak ekonomski položaj naših dolin in vasi, ki iz leta v leto sili naše najboljše in najmlajše moči, da si morajo iskati dela in kruha v tujini. Ekonomska emigracija čedalje bolj grozi, da bo do naše vasi in naselja, če bo šlo še tako naprej, kmalu čisto izumrla in komu bo to koristilo? Zagotovo nikomur. Zato spet in znova pozivamo, upamo in pišemo o teh stvareh, ker je treba pisati o njih in na njih opozarjati. Še posebej pa ob tej priložnosti, ko pozdravljamo v svoji sredi številne naše rojake, ki so iz tujine te dni prihiteli domov, da bi v krogu družin in pod domačo streho praznovali božične in novoletne praznike. Z njimi lahko upamo, da bo morda prihodnje leto boljše in nam bolj naklonjeno, zato želimo vsem našim ekonomskim emigrantom, ki so se te dni vrnili domov, kot tudi vsem beneškim rojakom in Slovincem videmske pokrajine srečne praznike in veselo, upov polno in dolovno novo leto 1969!

Zasedanje glavnega sveta Slovenske kulturno gospodarske zveze

V deželi je potrebno ustvariti tako stanje da bomo tudi mi beneški Slovenci zaščiteni

Na zasedanju glavnega sveta so govorili o vseh številnih problemih slovenske manjšine v Italiji - Za novega predsednika je bil izvoljen novinar Gorazd Vesel iz Gorice - Izidor Predan ponovno izvoljen za podpredsednika Zveze

V Trstu je bilo pred kratkim sedmo zasedanje glavnega sveta Slovenske kulturno gospodarske zveze, ki pomeni v nekem smislu prelomnico v delu te pomembne organizacije Slovencev v Italiji. Kako važno je bilo to zasedanje priča že udeležba gostov, ki so prišli za to v Trst kot predsednik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem dr. Franci Zwitter, predstavniki Italijanske unije za Istro in Reko, predstavniki predsedstva republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije iz Ljubljane, dalje predstavniki SZDL Hrvatske, občinskih konferenc SZDL Slovenije iz Nove Gorice in Kopra, izvoljeni slovenski predstavniki kot poslanec Albin Škrk in deželna svetovalec Dušan Lovriha in dr. Drago Štoka ter številni drugi predstavniki italijanskega kulturnega in političnega življenja. Ob koncu zasedanja je glavni svet SKGZ izvolil novi izvršni odbor, z zahvalo razrešil dosedanjega predsednika Borisa Raceta in za novega predsednika izvolil novinarja »Primorskega dnevnika« Gorazda Vesela.

Kot smo napisali že v naslovu, je bilo na tem zasedanju nemalo besedi govornikov posvečenih tudi Beneški Sloveniji. V teh dveh letih, ki sta minili od prejšnjega zasedanja SKGZ, so imeli beneški Slovenci dvakrat v gosteh Slovensko gledališče iz Trsta. V vsej žalostni zgodovini, ko jim ni bila in jim še ni povsem priznana pripadnost slovenskemu narodu, niso naši bratje v Beneški Sloveniji imeli še prilike z odra slišati slovenske besede. Zaradi tega je prvo posredovanje žive umetniške besede važna prelomnica v njihovem nacionalnem življenju, kar so tudi sami potrdili z množično udeležbo.

V zavesti delovnega človeka teh revnih in zapuščenih dolin se tudi

s tem počasi zbuja prepričanje, da njihov zaničevan in prepovedan jezik ni samo za domačo rabo, ampak da je sposoben misli in čustva izražati enako lepo, bogato in vsestransko, kakor jezik večjih narodov. Važno je tudi, da so v oktobru letos naši preprosti ljudje iz Nadiških dolin pogumno pred televizijsko kamero in s tem pred vsemi televizijskimi gledalci vse Italije povedali, da so slovenske narodnosti. Tudi novoustanovljene slovenske organizacije beneških izseljencev v Švici nas upravičeno nav-

enakopravni državljani na vseh toriščih.

Ni mogoče namreč prepričati asimilacije brez zaščitnih norm v prid manjšini. Saj že sama zaščita pomeni varstvo pred uničenjem, pred asimilacijo.

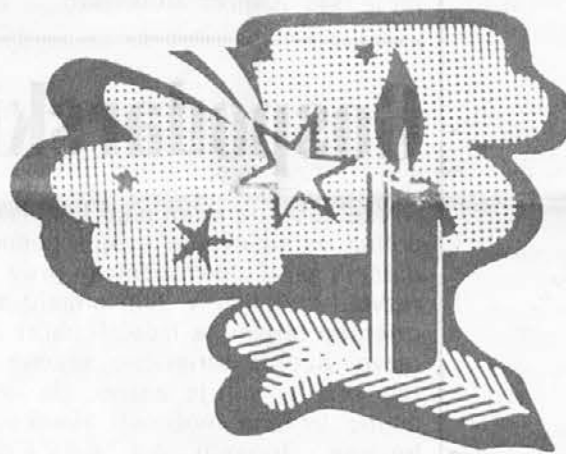
V duhu teh načel se je treba lotiti tudi problemov beneških Slovencev, tako glede najosnovnejših ukrepov na narodnem torišču, kakor tudi z gospodarskimi posegi zato, da se prepreči izseljevanje, ki je zavzelo že vznemirljive dimenzije v nepopravljivo škodo etničnim značilnostim tamkajšnjih krajev.

Uveljaviti je treba do potankosti vse določbe posebnega statuta. Zaradi tega je nujno potrebno, da uveljavimo načelo o pravilnem slovenskem zastopstvu v vseh javnih službah; sprejeti zakon, ki bo omogočal Slovincem, da si bodo z enostavnim postopkom pridobili nasilno spremenjene prilimke; zagotoviti pisanje krajevnih imen v slovenskem jeziku; priznati diplome jugoslovanskih univerz in srednjih šol.

Pri tem podpiramo zahtevo, da se sprejme zakon za ustanovitev parlamentarne študijske komisije za vprašanja slovenske manjšine in predlog, da se na tržaški univerzi ustanovi stolica za slovenski jezik, prav tako pa podpiramo tudi predlog, da se tudi na novoustanovljeni fakulteti za jezike v Vidmu ustanovi podobna stolica.

SKGZ mora tudi v bodoče razvijati, poglobljati in propagirati misel, da je pravično ravnanje z narodnimi manjšinami bistven del prave demokracije tudi s tem, da se sestaja in razpravlja o teh vprašanjih z vsemi strankami, ki imajo posluš za ta vprašanja, s slovenskimi političnimi formacijami v Italiji ter s sorodnimi organizacijami, predvsem z Zvezo slovenskih organizacij na Koroškem in z Italijansko unijo za Istro in Reko. V trajnih stikih s Socialistično zvezo delovnega ljudstva Slovenije, pa tudi Hrvatske, vežejo SKGZ trajne vezi, ki jih bo v bodočnosti še bolj poglobljala.

Mnogo uspehov
v novem letu
vsem bralcem,
naročnikom in
sotrudnikom želi
"Matajur",
uredništvo in
uprava

Delovno predsedstvo zasedanja glavnega sveta SKGZ

Pogled v dvorano, kjer so zasedali delegati glavnega sveta

dajajo z upanjem, da čas prebujanja prihaja, kljub velikanskim oviram, ki jih bodo morali še premagati. V teh težavnih naporih bo njihova akcija slonela tudi na izjavi, ki jo je v tem pogledu dal deželni predsednik Berzanti v deželnem svetu, da deželni odbor ne zanika, da žive občani slovenskega jezika, razen na Tržaškem in Goriškem, tudi v drugih predelih dežele in da nikomur ne zanika priznanja pravic. Prav je torej, da so predstavniki beneških Slovencev v pismu predsedniku Berzantiju napovedali, da bodo postavili vrsto stvarnih zahtev.

Zato je potrebno ustvariti v deželi tako stanje, da bomo Slovenci narodno zaščiteni in tako postali

RAZPRAVA V DEŽELNEM SVETU

Sprejeta resolucija v našo korist

Slovenski deželni poslanec dr. Drago Štoka predlagal resolucijo v korist Beneške Slovenije

Med obširno in večdnevno razpravo o deželnem proračunu so govorili številni deželni poslanci, med katerimi je večkrat posredoval in govoril tudi slovenski deželni poslanec dr. Drago Štoka.

Dr. Štoka je med svojim izvajanjem v deželnem svetu obširno govoril tudi o problematiki Slovencev, ki živijo v videmski pokrajini in v tem smislu predlagal deželnemu svetu naj sprejme naslednjo resolucijo:

«Deželni svet, ugotavljajoč težko socialno in ekonomsko

stanje dolin Beneške Slovenije, poziva deželno vladno, naj poglobi preučevanje ekonomskega, socialnega in etničnega položaja omenjenih dolin, da bi tako zastavili ekonomsko emigracijo in z njo padec prebivalstva ter na ta način dvignili življenjski standard prizadetega prebivalstva». Predsednik deželne vlade dr. Alfredo Berzanti je omenjeno resolucijo sprejel, kar je zelo pomembno za naše prebivalstvo. Zatorej lahko upamo, da bodo besedam sledila tudi dejanja.

VPRAŠANJE MEJNIH PREHODOV

Beneška Slovenija ima samo devet mejnih prehodov

Od devetih mejnih prehodov sta samo dva prve kategorije, kjer je moč preiti mejo s potnim listom. Potrebna bi bila prekategorizacija mejnih prehodov

Mnogokrat smo že zapisali, da je italijansko-jugoslovanska meja ena najbolj odprtih in najlažje prehodnih meja v Evropi in morda celo na svetu, vendar smo pri tem mislili predvsem na mejne prehode I. kategorije, preko katerih je moč iti s potnimi listi. Res je, da je teh prehodov precej in nekateri med njimi beležijo vsako leto milijonske prehode z obeh strani, manj pa smo pisali in opozarjali na mejne prehode II. kategorije, to je tiste mejne prehode, preko katerih je moč iti samo državljanom obeh držav, ki imajo prepustnice. Te prepustnice pa imajo samo državljan na obeh straneh meje in točno je po videmskih sporazumih določeno, kdo ima lahko takšno prepustnico.

In morda najmanj mejnih prehodov I. kategorije, ali mednarodnih

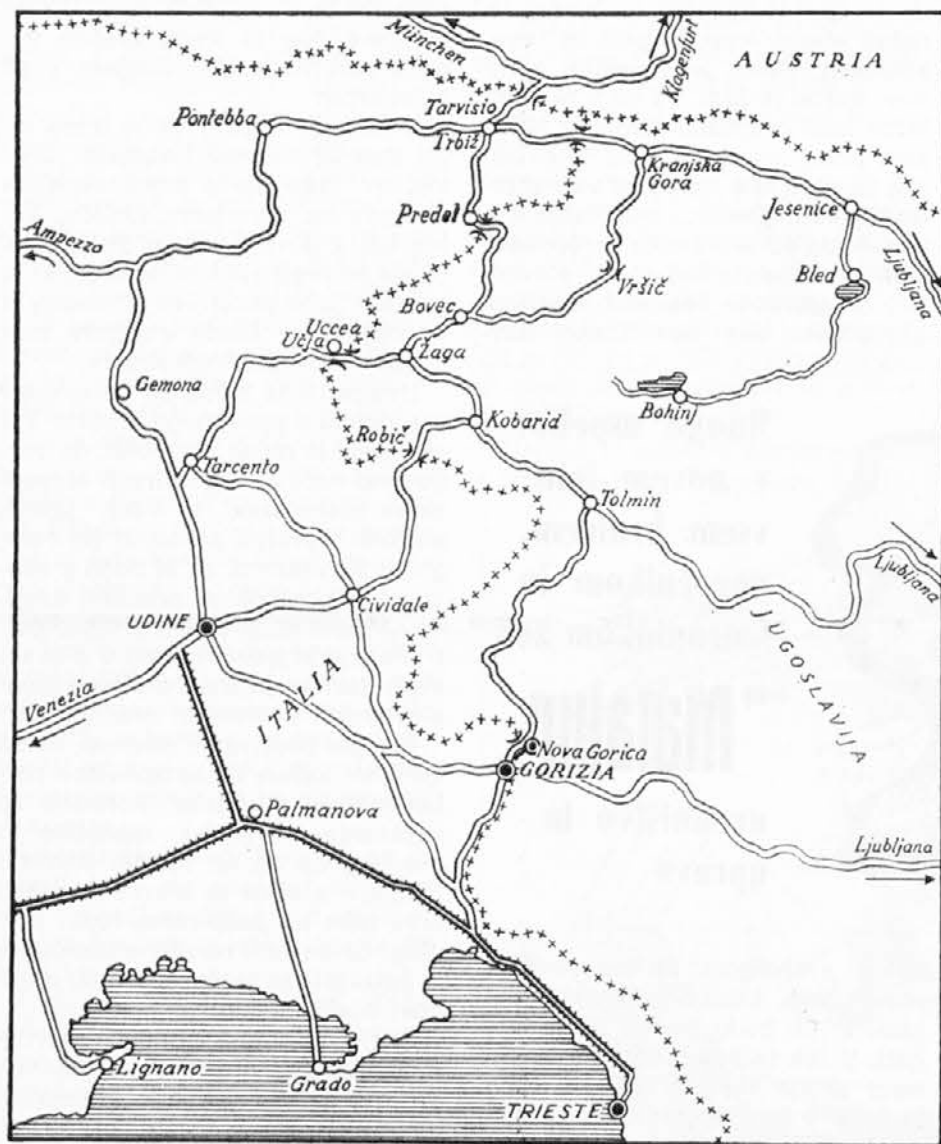
hodijo prebivalci Breginja in bližnjih vasi kobarškega kota v Platišče in le redki po dolgi cesti do Tivane. Število prehodov na tem mejnem prehodu niha med 300-700 mesečnih prehodov, v glavnem s slovenske strani, kar je zelo malo. Vsekakor pa bi promet na tem prehodu zvišale nedvomno urejene in asfaltirane ceste tako na naši kot jugoslovanski strani in seveda možen prehod s potnimi listi, oziroma osebnimi izkaznicami, kot to pripravljata vladi obeh mejnih držav.

Robedišče je naslednji, drugi mejni prehod, ki v nezimskih mesecih povezuje drugo stran meje z našimi vasi Čenebolo in dalje do Foje. Kljub slabim cestnim zvezam pa beležijo tu večje število mesečnih prehodov kot na pre-

mosta v občini Srednje. Čez ta most hodi po statistikah še najmanj ljudi, komaj kakih 200 do 300 mesečno. To je do neke meje tudi konfiguracija tal na tem področju ki ne dopušča kake posebno številne naselitve.

Sedmi in zadnji prehod v Beneški Sloveniji, je Mišček. Statistika pravi, da ima okoli 700-800 mesečnih prehodov, ker je srednji tok Idrijce bolj naseljen.

Če torej pregledamo, koliko znaša skupaj mesečno število prehodov na obmejnih prehodih Beneške Slovenije (brez prehodov I. kategorije), vidimo, da jih je povprečno mesečno komaj kakih 2500. To je malo spriči milijonskih števil na drugih obmejnih prehodih in samo priča, da bo treba tudi tukaj še marsikaj storiti. Predvsem bi bilo treba nekaj teh prehodov prekategorizirati v prehode I. kategorije, to je v mednarodne prehode, s tem v zvezi pa tudi urediti cestne zveze na tej in oni strani meje. S tem bi seveda na eni strani zelo povečali število prehodov, z njimi pa tudi blagostanje na obeh straneh, saj s prehodi prihaja do izmenjave blaga, turistične izmenjave in ne navsezadnje do izmenjave obmejnega prebivalstva, ki je na obeh straneh meje isto, namreč slovensko.

prehodov, med Italijo in Jugoslavijo ima Beneška Slovenija. Zato pa ima to področje več mejnih prehodov II. kategorije, ki pa so, kot kažejo statistike, precej manj frekventni, čeprav bi se z malo dobre volje in sporazumevanja dalo tudi to preprečiti. Nekaj teh blokov ali mejnih prehodov bi z malenkostnimi izboljšavami (tu mislimo predvsem z ureditvijo cest) lahko spremenili v obmejne prehode I. kategorije in s tem odprli na široko še nove poti čez mejo iz Benečije v Jugoslavijo, oziroma Slovenijo in obratno.

Če začnemo pri Reziji, ugotovljamo, da ima le-ta dva prehoda v Slovenijo. To sta Predol pod Skrutnikom in Učja, ki je hkrati tudi mejni prehod I. kategorije, to je tudi s potnimi listi. Prehod pri Učji je zagotovo najkrajša zveza Bovca, oziroma Žage s Tarčentom in s tem s Furlanijo, vendar odganja turiste čez ta blok mnogokratna zapora ceste zaradi vojaških vaj na naši strani. Kljub temu pa je upati, da bo prav dolina Učje in Tera le znala pritegniti številne tiste turiste, ki jim je do lepote tega sveta pod Muzci.

Neposredno pa ima Beneška Slovenija sedem obmejnih prehodov, med katerimi pa je žal, samo eden I. kategorije, to je mednarodni prehod, medtem ko je ostalih šest prehodov II. kategorije, to je samo s prepustnicami.

Preko prvega prehoda, Mosta na Nadiži, nekdanjega Ponte Vittoria, hodu Most na Nadiži. Tako beležijo

na tem prehodu mesečno od 400 do 900 prehodov in tudi tu bi spet dobra cestna povezava lahko zelo dvignila promet na tem bloku.

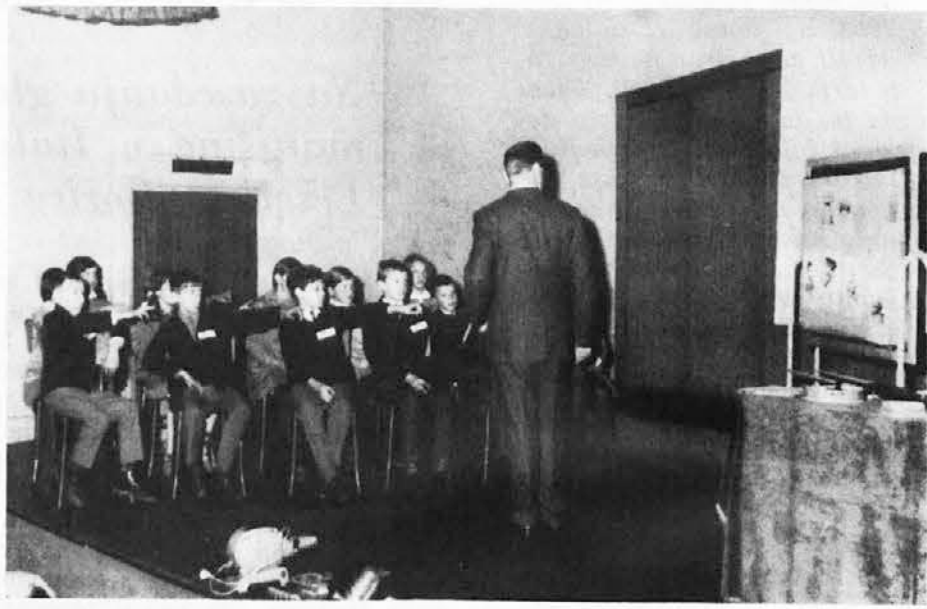
Tretji mejni prehod je prehod pri Stupici, ki je poleg Učje, drugi obmejni prehod v Beneški Sloveniji, ki ima oznako I. kategorije, torej mednarodnega prehoda. Ta prehod seveda beleži znatno večje število prehodov, tudi čez sto tisoč na mesec, vendar tudi tu še ni bilo storjeno vse, da bi dvignili tako ugled tega prehoda kot ostalo in s tem privabili čim več popotnikov iz Slovenije in Jugoslavije, saj vodi čez Stupico, oziroma Robič na jugoslovanski strani, najkrajša pot iz Kobarida in Čedadu.

Četrty mejni prehod Polava pri Čeplesišču-Livku leži ob cesti Sovodnje-Livek-Kobarid in bi moral biti prav tako prehod I. kategorije. Ta prehod je namreč važen zaradi turizma na Matajurju in Livških travnikov. Povprečno preide čez ta obmejni blok okrog 800 ljudi, včasih pa tudi več tisoč mesečno. Poleg turizma pa govori za prekategorizacijo tega prehoda tudi dejstvo, da je prehod Polava-Livek tudi najlepša, najkrajša in najmanj ovin-kasta cestna zveza Čedadu s Soško dolino na oni strani.

Peti mejni prehod je Solarje, ki leži nekoliko pod cesto, ki vodi pod grebenom Kolovrata na Livek preko Ravni. Preko tega prehoda gre mesečno povprečno kakih 450 ljudi.

Šesti mejni prehod je Klinac, ki leži globoko v dolini Idrijce preko

Kultura je najboljše sredstvo za utrjevanje bratstva med narodi

Razstava šolskih knjig Furlanije-Juljske krajine, Slovenije in Koroške, ki so jo priredili v Vidmu na pobudo Furlanskega gibanja za poskusne didaktične metode, je vzbudila, posebno med šolniki, izredno veliko zanimanje in odobravanje. Prva slika je povzeta z razstave šolskih knjig, druga pa praktičen prikaz poučevanja tujih jezikov, pri katerem so sodelovali otroci petega razreda osemletke iz Nove Gorice

Gospodarski problemi Kanalske doline

Vse kaže, da mora najti Kanalska dolina za reševanje svojih gospodarskih problemov osnovo prav v razvoju turizma. V tem smislu so pristojni organi že izdelali načrt za razvoj dvojne turistične sezone v teh krajih, saj je znano, da ima dolina izredne možnosti zimskega turizma. Turizem pa seveda terja investicije, predvsem v tako imenovane infrastrukture in Kanalska dolina bi potrebovala za uresničitev teh načrtov najmanj 5 milijard lir. Ta denar naj bi seveda šel predvsem za gradnjo cest, smučarskih vlečnic, ureditev vodnega sistema ter drugih služnostnih dejavnosti, ki so nujni spremljevalci turizma.

Seveda pa vseh teh ambicioznih načrtov Kanalska dolina kot taka vsekako sama ne bo mogla izvesti in zato upravičeno pričakujejo, da jim bo pri teh načrtih prven-

stveno pomagala dežela ter druga združenja.

Načrt razvoja Kanalske doline pa se ne končuje samo s turizmom. Tu je treba namreč razrešiti še vrsto drugih problemov, kajti tu je tudi industrija, ki je zelo pomembna za razvoj tega področja. V mislih imamo predvsem rudnik v Rajblju in jeklarne v Beli peči.

Važna postavka v gospodarskem razvoju Kanalske doline je nedvomno tudi maloobmejni promet, saj prihaja na to področje čedalje več Slovencev iz Jugoslavije in Korošcev in Avstrije samo zato, da bi kaj nakupili. V tem smislu bo potrebno nedvomno trgovino tukaj še precej razširiti, saj bo le tako po svoje tudi mnogo prispevala h gospodarskemu dvigu Kanalske doline in njenega središča Trbiža.

Pomembne naloge na tem področju stojijo tudi pred kmetijstvom,

gozdarstvom in živinorejo. Tudi na tem področju bodo potrebne spremembe in v tem smislu prav tako obstojajo že načrti. Tu bodo poskušali predvsem razširiti in izboljšati združništvo, ker je zagotovo najboljša oblika za nadaljni gospodarski razvoj kmetijstva, gozdarstva in živinoreje.

Iz vsega povedanega lahko torej zaključimo, da so tri panoge pomembne za nadaljni gospodarski razvoj Kanalske doline: turizem, industrija in že omenjene kmetijske dejavnosti. Marsikaj pa bo treba vzporedno z gospodarsko rastjo storiti tudi na področju šolstva in zdravstva. Res je, da bodo kaj kmalu dobili v Trbižu novo osnovno šolo, žal pa samo v italijanskem jeziku. Slovenci, ki prebivajo na področju Kanalske doline in Trbiža, pa bodo tudi to pot spet ostali brez šol v svojem materinem jeziku. Nadaljnji načrt predvideva na tem področju tudi večji zdravstveni dom, primanjkuje pa tudi dom za stare osebe, ki bi bil tu izredno nujen.

Rajbelj, znani rudarski center v Kanalski dolini

Nove olajšave za mali obmejni promet

Mešana komisija za izvajanje videmskega sporazuma, ki se je sestala v Rimu od 15. do 19. oktobra letos, je sprejela sklep, da se v čas bivanja s prepustnico na drugi strani, ki je določen za 72 ur, ne všteje niti dan prihoda ne dan odhoda. Praktično to pomeni, da se vsekakor lahko ustavi prepustničar na drugi strani do 5 dni. Ta ukrep bo stopil v veljavo prihodnjega prvega januarja.

DOGODEK V YVERDONU

Folklor obiskala naše društvo v Švici

Na povabilo Društva slovenskih izseljencev Beneške Slovenije je folklorna skupina "France Marolt," iz Ljubljane priredila lep nastop

Nešteti posebni vlaki so te dni iz vseh evropskih držav, iz Švice, Francije, Belgije, Zahodne Nemčije, Nizozemske in od drugod pripeljale množice naših ekonomskih emigrantov, marsikateri med njimi pa so te dni prispeli domov tudi z lastnimi vozili. In nič čudnega, saj se blizu konec leta, z njimi pa božični in novoletni prazniki. Prazniki, ki jih sleherni najrajši preživi doma, se posebej, če je moral dolgo leto urdo garati v tujini, daleč proč od domacih krajev.

Tujina bo, zal, še danes in verjetno še nekaj časa, morala rezati vsakdanji kruh našim ljudem po vsej Evropi, saj v domačih krajih ni dela in zaposlitve za njihove pridne in ustvarjalne roke. In če so bili naši ekonomski emigranti na tujem doslej nepovezani, prepuščeni več ali manj samim sebi, pa moramo zabeležiti veselo novico, ki se je pred meseci pripetila v švicarskem mestu Orbe. Kot je znano, je v Švici precej naših rojakov na delu, kjer razmeroma dobro zaslužio, pa tudi švicarski delodajalci so zelo zadovoljni z njimi. In v tem švicarskem mestu Orbe so se zbrali beneškoslovenski izseljenci ter ustanovili Društvo slovenskih izseljencev Beneške Slovenije. Na ustanovni občni zbor tega prvega tovrstnega društva naših izseljencev v tujini so prišli naši rojaki tudi iz drugih švicarskih mest in krajev, kjer so zaposleni.

Ustanovitev tega društva je bila vsekakor pomemben dogodek za beneške Slovence in zato tudi ni nič čudnega, če je v statutu društva zapisano med drugim tudi to, da je namen društva združiti izseljenice slovenske narodnosti iz Terške, Nadiške, Rezijanske in Kanalske doline, torej iz videmske pokrajine in pospešiti med njimi socialno-ekonomske ter kulturne študije za globlje poznavanje problematike omenjenih dolin. Statut nadalje pravi, da se bo društvo zavzemalo za kulturno izmenjavo s slovenskimi društvi v Italiji z namenom zaščite slovenskega jezika, folklorne in kulture v videmski pokrajini. In prvi sadovi tega prizadevanja so namreč že tu.

Pred kratkim je gostovala v Švici znana slovenska folklorna skupina in sicer akademska folklorna skupina "France Marolt" iz Ljubljane. Med svojimi številnimi gostovanji po Švici od Balsa do Berna, se je akademska folklorna skupina "France Marolt" ustavila tudi v malem švicarskem mestu Yverdonu. Zakaj? Da bi seveda nastopila tamkaj. Toda, le kdo jo je povabil tja? Nihče drug kot Društvo slovenskih izseljencev iz Beneške Slovenije, ki je po komaj dvomesečnem obstoju že začelo konkretno izvajati svoj program. Toda ta nastop je tudi afirmiral društvo samo in ga tako poleg jugoslovanske folklorne predstaviteljske širši švicarski javnosti. Predsednik društva Dino del Medico, ki ima ob sebi prizadevne članke odbora, mlade zidarje, ki se ob večerih uče slovenske besede in pisave s svojim predsednikom, je

YVERDON V ŠVICI - Znana folklorna skupina "France Marolt" iz Ljubljane je na svoji turneji po Evropi pred nedavnim razveselila tudi emigrante iz Beneške Slovenije, ki so zaposleni v tej okolici

namreč hotel svojim fantom nazorno pokazati bogastvo slovenskega ljudstva in s tem tudi v polni meri uspel.

Res je, da dvorana med predstavo folklornega ansambla v Yverdonu ni bila polna, vendar so bili vsi, predvsem pa beneški Slovenci, ki so prišli tja, nedvomno zelo zadovoljni. K uspehu tega prvega nastopa v okviru novega društva pa je prispeval svoje tudi "Journal d'Yverdon", ki je označil nastop tega ansambla kot "briljanten recital".

Uspeh akademske folklorne skupine "France Marolt" iz Ljubljane je torej tudi uspeh mladega Društva slovenskih izseljencev Beneške Slovenije v Švici. Zato lahko upravičeno pričakujemo, da se bo društvo razvijalo dalje in tudi uveljavljalo, hkrati pa si želimo, da bi si podobna društva naši rojaki ustanovili povsod v tujini, kjer delajo in živijo. To jim bo utrjevalo narodno zavest, dvigalo kulturno in moralno, končno pa si bodo lahko s podobnimi nastopi umetniških ansamblov iz Slovenije zagotovili tudi ugled v deželi, kjer delajo. In to vsekakor ni malo. Primer v Yverdonu najbolje priča o tem.

limo, da bi si podobna društva naši rojaki ustanovili povsod v tujini, kjer delajo in živijo. To jim bo utrjevalo narodno zavest, dvigalo kulturno in moralno, končno pa si bodo lahko s podobnimi nastopi umetniških ansamblov iz Slovenije zagotovili tudi ugled v deželi, kjer delajo. In to vsekakor ni malo. Primer v Yverdonu najbolje priča o tem.

limo, da bi si podobna društva naši rojaki ustanovili povsod v tujini, kjer delajo in živijo. To jim bo utrjevalo narodno zavest, dvigalo kulturno in moralno, končno pa si bodo lahko s podobnimi nastopi umetniških ansamblov iz Slovenije zagotovili tudi ugled v deželi, kjer delajo. In to vsekakor ni malo. Primer v Yverdonu najbolje priča o tem.

limo, da bi si podobna društva naši rojaki ustanovili povsod v tujini, kjer delajo in živijo. To jim bo utrjevalo narodno zavest, dvigalo kulturno in moralno, končno pa si bodo lahko s podobnimi nastopi umetniških ansamblov iz Slovenije zagotovili tudi ugled v deželi, kjer delajo. In to vsekakor ni malo. Primer v Yverdonu najbolje priča o tem.

Izseljenski koledar

Kot vsako leto, je tudi letos Slovenska izseljenska matica iz Ljubljane izdala Izseljenski koledar za leto 1969. Znano je namreč, da ima slovenski narod, kljub svoji malostevilnosti in nacionalnim manjšinam v Italiji in Avstriji, številne skupine ekonomskih izseljencev raztresene po vseh večjih državah sveta na vseh celinah.

Namen koledarja je zato tem številnim izseljencem na eni strani prikazati razvoj in napredek v njihovi stari domovini, na drugi strani pa pripadnikom matičnega naroda posredovati vesti in poročila o življenju izseljencev v tujini.

V tem smislu so zato zanimivi prispevki, objavljeni v koledarju, ki govorijo o dejavnosti "Združenja Jugoslovancev v Franciji", ki

so ga francoske oblasti prepovedale leta 1948. Sledijo opisi dejavnosti naših izseljencev v Argentini, opis slovenskega delavskega podpornega društva "Edinost" iz Cordobe, zapis o izseljevanju v Brazilijo v zadnjih letih 19. stoletja, sestavek o slovenskem društvenem življenju v Braziliji pred zadnjo vojno, o prvih jugoslovanskih izseljencih v Avstraliji, dalje najdemo tu prikaz delovanja Ameriške bratske zveze ob njeni 70-

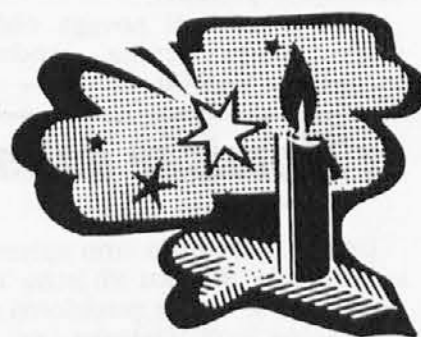
letnici. V nadaljevanju najdemo še vrsto sestavkov in poročil o delu in življenju naših rojakov v Združenih državah Amerike, prav tako pa je tu tudi obširen prikaz izseljenskega tiska v Ameriki.

Seveda pa v koledarju, ki obsega kar 336 strani, najdemo tudi vrsto leposlovnih prispevkov, pesmi Mateja Bora in Ceneta Vipotnika in drugih, zanimivih prispevkov, ki zanimajo naše ljudi po svetu.

Prosvetno društvo

«IVAN TRINKO»

ČEDAD - Ulica Monastero, 20

želi vsem svojim članom in prijateljem doma in po svetu srečno in uspešno
NOVO LETO
1969

Folklorna skupina "France Marolt" med izvajanjem rezijanskega plesa

Slovensko gledališče
v Trstu in
Prosvetno društvo
«I. Trinko»

priredita dne 6.1.1969
ob 15. uri

Dan emigranta

v gledališki dvorani teatro
«A. Ristori» v Čedadu
Program bo obsegal:

Carlo Goldoni

TAST PO SILI
(Un curioso accidente)

v izvedbi goriškega gledališča iz
Nove Gorice

Nastopil bo tudi domači
ansambel

«BENEŠKI FANTJE»

Antona Birtiča

Po prireditvi v teatru «Ristori» se bo veselica nadaljevala na sedežu Prosvetnega društva «IVAN TRINKO» v ul. Monastero 20

Vsem naročnikom

Naročniki bodo v teh dneh prejeli položnico, s katero bodo lahko poravnali naročnino za leto 1969.

Tisti, ki so naročnino že poravnali, naj ne upoštevajo položnice; zaradi preobilenega dela nam ni bilo mogoče ločiti iz seznama one, ki so že poravnali naročnino in zato smo položnico poslali vsem brez izjeme. Torej je jasno, da je poziv namenjen samo tistim, ki do danes niso še ničesar nakazali.

Ob tej priliki sporočamo tudi, da se je cena «MATAJURJA» povišala od 50 na 60 lir. To smo bili primorani storiti zaradi občutne podražitve tiska in papirja. Vse naročnike torej prosimo, naj to spremembo upoštevajo in prevzamejo nase še to malenkostno žrtev.

Upamo, da se bodo vsi odzvali in tako izpričali razumevanje za to potrebo in zvestobo do našega glasila in celo več, da nam privedejo še nove naročnike. Odslej je naročnina na «MATAJUR» sledeča:

Celoletna	1200 Lir
Polletna	700 Lir
Inozemstvo:	
Celoletna	2000 Lir
Polletna	1200 Lir

Agli abbonati

Ci permettiamo avvertire i nostri cari abbonati che in questi giorni rimetteremo il modulo di conto corrente postale per il rinnovo dell'abbonamento.

Pacifico che tale modulo non serve a chi ha ormai regolarmente versato la quota. Sollecitiamo invece cortesemente coloro che non lo avessero fatto a mettersi in regola con la nostra Amministrazione.

Cogliamo occasione per informare che, a causa dell'aumento sensibile della carta e della stampa, il prezzo del giornale è stato portato da lire 50 a 60. Riteniamo che i nostri lettori terranno conto delle ragioni che ci hanno indotti all'aumento e che, per l'amore e l'attaccamento vivo che nutrono verso questo organo di difesa dei diritti della minoranza linguistica slovena del Friuli, non solo accetteranno questo piccolo sacrificio, ma, ne siamo certi, si adopereranno senz'altro per procurarci nuovi abbonati e nuovi amici.

Pertanto la nuova quota annuale è fissata in lire 1.200 (estero 2.000) e quella semestrale in lire 700 (estero 1.200).

SV. PETER SLOVENOV

Važen sestanek županov Nadiških dolin

Pred nedavnim se je vršil v Špetru važen sestanek županov občin Špeter, Sv. Lenart, Podbonesec, Sovodnje, Srednje, Grmek, Dreka in Prapotno in so se ga udeležili tudi podpredsednik deželne odbora in prisednik za turizem Enzo Moro, pokrajinski odbornik za turizem Vinicio Talotti, predsednik pokrajinske turistične ustanove (EPT) dr. Faustino Barbina, predsednik pokrajinske ustanove za gorsko gospodarstvo odv. Claudio Beorchia in deželni svetovalec Giacomo Romano.

Ob tej priliki je deželni podpredsednik Enzo Moro prisotnim sporočil, da je dežela namenila za razvoj turizma v občinah Nadiške doline 250 milijonov lir. Po obširni diskusiji so sprejeli tudi statut za turistični konzorcij, katerega bodo morali sedaj potrditi še občinski sveti zainteresiranih občin.

Zlata poroka v Ažli

V Ažli sta pretekli teden slavila zlato poroko (50 let zakonskega življenja) zakonca doktor Giuseppe Bartolini in domačinka učiteljica v pokoju gospa Pia Jussig. Cerimonije se je udeležilo veliko število domačinov. Zakonca sta se poročila takoj po prvi svetovni vojni v Bressa Milanese, kjer je takrat dobila Jussigeva družina zatočišče.

Srednje

Konzorcij za gradnjo poljskih poti

Ni dolgo od tega so se zbrali v Srednjih številni družinski poglavarji te občine, da so ustanovili konzorcij, ki si je zadel nalogo, da bo skrbel za gradnjo poljskih poti, napeljava novih vodovodov in popravilo starih ter za nabavo kmetijskih strojev. Za predsednika konzorcija so izbrali Giovannija Stulina iz Gorenjega Trbilja pri katerem bodo mogli dobiti zainteresirani vsa ostala pojasnila.

Sv. Lenart

Prihodnje leto bodo prišle na vrsto ceste

Na zadnjem zasedanju občinskega sveta je bil najpomembnejši sklep ta, da bo občina vzela 36 milijonov lir posojila, da bo na prihodnjo pomlad uredila vse ceste. Zadnje čase se je namreč premo skrbelo za ceste in zato bo sedaj potrebno seči globlje v blagajno.

Med drugim je občinski svet sprejel tudi občinski proračun za leto 1969, ki je deficitaren za osem milijonov lir. Imenovali so tudi že revizorje računov za tekoče leto.

Podbonesec

V Štupci bodo tudi carinski uradi

Iz Zanesljivih virov se je izvedelo, da bodo v Štupci v kratkem postavili tudi carinske urade, kajti ta obmejni prehod postaja vsak dan bolj potreben ne samo za potnike, ampak tudi za blagovni promet, ki prihaja ali pa ki je namenjen v Jugoslavijo. V letošnjem letu je bilo do sedaj več kot en milijon prehodov, v prihod-

nem letu se jih pa zaradi nekaterih olajšav predvideva pa še več in isto velja tudi za blago.

Sedaj bo potrebno najprvo poskrbeti za gradnjo lokalov, v katerih bodo nameščeni carinski uradi in pa stanovanja za uslužbence.

Domačine je ta novica ne le presenetila, ampak tudi razveselila, ker pričakujejo, da bo ta nova ustanova na meji prinesla nekatere beneficije vsej Nadiški dolini, ki bodo v prvi vrsti pripomogli k ekonomski obnovi tega sedaj pasivnega področja videmske pokrajine.

Rekordno število prehodov meseca novembra

Čeravno je bilo meseca novembra precej deževno, to ni oviralo ljudi, da ne bi šli preko meje, nasprotno, prav pretekli mesec so zabeležili rekordno število, saj je prekoračilo mejo na blokih našega področja kar 368.939 oseb. Največ prehodov je bilo seveda skozi Štupco (175.234), medtem ko je bilo skozi blok v Učej, kjer je tudi prehod prve kategorije, 1.133 prehodov. Cesta skozi dolino Učje ali Belega potoka ni namreč v tem letnem času kaj va-

Izpod Matajurja

Umrli je najstarejši mož sovođenjske občine

Pred dnevi je umrl najstarejši mož sovođenjske občine in sicer Valentin Trinko iz Trčmuna. Mož je dočkal visoko starost: 98 let. V teh dolgih zimskih večerih, ko se ljudje radi skupaj zbirajo pri ognjišču, se dosti govori tudi o starih ljudeh. Ugotovili so, da je Trčmun tista vas, ki je vedno imela največ najbolj starih ljudi. Tudi naš poet in pisatelj monsignor Ivan Trinko, ki je dočkal častljivo starost, je bil doma iz Trčmuna. Doli v dolini pravijo, da se bo treba pozanimati, kaj imajo v Trčmuni posebnega, ki jim daje tako življenjsko moč. Izobila prav gotovo ne, kajti Trčmun je ena najbolj revnih hribovskih vasi v sovođenjski občini.

Jamarji iz Tržiča v trčmunski jami

Zadnje čase so se jamarji začeli zanimati tudi za našo, trčmunsko jamo, za katero smo mislili, da ni tako interesantna, da bi jo še in še raziskovali.

O tej jami je prvi pisal v svojih znanstvenih publikacijah naš poet in pisatelj Ivan Trinko. Jama se nahaja v Trčmunskega hriba nad Gabrovico in Čepletiščem in je dolga kakih 35 metrov. Zanimiva je po izkopanih kosteh jamskega medveda in ostankih orodja in lončenih izdelkov, ki so jih rabili prebivalci v predzgodovinskih časih, ko so se stanovali po jamah.

Na žalost jamarji, ki so prišli iz Tržiča (Monfalcone), niso mogli globlje v notranjost, ker se je v njej nabralo zaradi slabega vremena preveč blata in vode, toda vrnili se bodo v kratkem in zato upamo, da jim bo delo uspelo, če jim bo le vreme naklonjeno.

Če bodo jamo valorizirali, nam

bljiva, poleg tega je pa na nekaterih mestih celo nevarna, ker ni zavarovana, spodaj pa zija strahotna globina. Skože ostale bloke, ki so vsi druge kategorije, pa je bilo takole gibanje: skozi Most na Nadiži 520, Most Mišček v Idrijski dolini 654, Most Klinec 431, Polavo pri Čepletiščih v sovođenjski občini 812, skozi Solarje pri Dreki pa je bilo 655 prehodov. Tako je bilo vsega skupaj 179.439 prehodov z obmejno propustnico, z rednim potnim listom pa 189.500.

Iz občinske seje

Koncem meseca novembra se je sestal občinski svet za izredno zasedanje, da je obravnaval nekaj zelo važnih točk dnevnega reda.

Takoj ob začetku zasedanja so sprejeli proračun za leto 1969, nato pa so sklenili, da bo občina dala poseben prispevek v korist nadiških dolin, centru za zaščito mladoletnih v Vidmu in furlanski ustanovi «Ente Friuli nel mondo». Sprejeli so nadalje tudi pogodbo z INAM (Istituto Nazionale Assistenza Malattie) za sprejetje v bolnico infektivno bolnih. Svet se je tudi odločil, da bo dal nalogo strokovnjaku, da bo pripravil načrt za notranjo kanalizacijo, županu pa, da zaprosi deželne organe za prispevek k stroškom, ki so ga imeli za vzdrževanje bolnice v Gervasutti. Ob koncu zasedanja pa je svet dal tudi pozitivno mnenje, da se odpre še ena lekarna v Podbonescu.

TAVORJANA

Javna dela

Občinski svet, ki se je sestal pretekli teden za izredno zasedanje, je med drugimi točkami sprejel načrt drugega obroka del pri gradnji osnovne šole v Prestintu in načrt za ojačenje občinskega vodovoda. Napovedali so tudi, da bodo dali v zakup dela za ureditev poljskih poti, ki so bile poškodovane zaradi slabega vremena, napeljava vodovoda v Drejanu, kanalizacijo v Tamorah in Drejanu ter gradnjo novega zdravniškega ambulatorija v Montini.

Mažerole so dobile 30 glav goveje živine iz Danske

V teh dneh so pripeljali v mažerolski zadružni hlev 30 mladih jenic iz Danske in enega bika črnobelega rase. Živina je prišla na lice mesta zdrava, čeravno je bila dolgo časa na potovanju.

V Mažerolah zelo dobro uspeva živinoreja, ker je tam okoli vse polno dobrih senožeti, sedaj bodo pa pasmo še izboljšali in zato je upati, da bodo ljudje gojili vse več živine in jih bo tako rešila iz ekonomske krize, saj so ljudje delavni.

Izpod Kolovrata

Grmeški župan pri deželnem odborniku za javna dela

Pred nedavnim je bil grmeški župan Lucio Zufferli sprejet pri deželnem odborniku za javna dela, kateremu je obrazložil, kako potrebno bi bilo podaljšati cesto, ki vodi iz Kanaleca proti Platecu do Priezla, da se bo tako mogla priključiti k bivši vojaški cesti,

Iz Kanalske doline

70 milijonov lir prispevka za zdravniški ambulatorij

Deželni odbornik za higijeno in zdravstvo Devetag je sporočil našemu županu, da je dežela nakazala trbiški občini 70 milijonov lir za gradnjo novega zdravniškega ambulatorija, ki bo v celoti stal 100 milijonov lir. Ostalih 30 milijonov lir bo vzela v breme občina.

Zgradbo bodo postavili za sedanjost nižjo srednjo šolo in bo imela zelo moderno urejene lokale, v katerih bo zdravniški ambulatorij, zdravniška posetovalnica, dve bolniški sobi za nujne primere in pet sob za specialne preglede. Z gradnjo bodo pričeli na pomlad.

Iz občinske seje

Na zadnjem občinskem svetu so obravnavali kar 32 točk dnevnega reda. Med najvažnejšimi je bila odobritev načrta za drugi obrok del napeljave javne razsvetljave v Trbižu, za kar se predvideva 20 milijonov lir stroškov; za prvi obrok del so potrošili 10 milijonov lir. Dela bodo dali v zakup prihodnjo pomlad.

Izvolili so tudi novega občinskega pododbornika Andreja Štruklja iz Rajblja.

Iz Krnatske doline

Smrtna kosa

Dne 10. decembra smo spremili k zadnjemu počitku 57 letno Ido Sedola, ki je umrla nenadoma zaradi srčne kapi. Pogreba se je udeležila vsa vas, kar je znak, da je bila pokojnica priljubljena in

ki vodi v Čepletišče. Ta cesta bi namreč zelo služila kmetom, ki imajo tam okoli svoje senožeti in gozdove.

Smrtna kosa

Dne 16. decembra kmo spremili k zadnjemu počitku 44 letnega Umberta Bergnacha iz Dreke, ki je umrl v čedadski bolnici. Kljub izredno slabemu vremenu se je pogreba udeležilo izredno dosti ljudi, kajti rajniki je bil zelo priljubljen med svojimi vaščani zaradi svojega veselega značaja in pridnosti pri delu.

Gorjani

Deželni prispevki za ambulatorij in pokopališče

Končno so se deželne oblasti spomnile, da obstoja tudi naša občina, ki ima polno potreb. Te dni smo sprejeli sporočilo, da je bilo dodeljenih 392 tisoč lir za razširitev občinskega ambulatorija in en milijon lir za razširitev pokopališča.

AHTEN

Tragična smrt upokojenca

Hudo je prizadela vso našo okolico žalostna vest, da je tragično preminil 59 letni upokojenec Duilio Binutti iz Ahtna. Našli so ga mrtvega v hudourniku Malina, ki je bil v tistih dneh prav plitev. Verjetno se je mož spotaknil in priletel z glavo na kamen in tako je nezavesten utonil v nekaj centimetrov globoki reki. Rajniki je bil svoje žene živ el že nekaj let sam, ker se je hčerka poročila in odšla od doma. Binutti je bil poznan po vsej vasi kot priden in delaven mož in zato bo ostal vsem v najlepšem spominu.

Ostala 24 ur brez pomoči

Kako težko življenje preživljajo pri nas stari ljudje, katerih sinovi in hčere so šli od doma za kruhom, nam bo povedal tale primer iz Ahtna:

Marija Minin, stara 80 let, ki živi sama v zaselku Gravis v Ahtnu, se je pretekli teden precej hudo poškodovala in ostala brez vsake pomoči celih 24 ur. Ko je šla zvečer spat, ji je na stopnicah spodrsnilo in skotalila se je v klet. Morda je bila tudi v nezvesti, kajti njene klice na pomoč je zaslišala šele drugi dan neka žena, ki je šla slučajno mimo njene hiše. Takoj so jo spravili v bolnico, kjer so ugotovili, da ima zlomljenih več reber in dobila še druge poškodbe. O nesreči so obvestili njeno hčer, ki živi v Franciji, ki je potem kmalu prišla k svoji bolni materi.

Kratke novice

ČEDAD - Koncem meseca novembra je čedadsko občina štela 10893 prebivalcev in sicer 5633 žensk in 5260 moških. Demografsko gibanje meseca novembra pa je bilo tako-le: 9 rojstev, 16 smrti, 7 porok, v občino se je priselilo 59 oseb, izselilo se jih je pa 37.

REZIJA - Na zednjem zasedanju občinske podporne ustanove (Ente comunale assistenza) so sprejeli ostavke Lionella Razze, ki je predsednik te ustanove, ker je bil službeno premeščen v Trst, na njegovo mesto pa so izvolili Antona Tosonija.

Nesrečen padec

Onorina Makorič iz Prapotnega je tako nesrečno padla, da je dobila hudo rano na glavi in se bo zato morala zdraviti najmanj tri tedne.

PO VASEH IN ZASELKIH KANALSKE DOLINE

V sedmih minutah na Višarje

Cerkev na Višarjah je slovenska cerkev, ki je kljub viharjem, političnim dogodkom in peripetijam ohranila svoje slovensko obeležje ter tako ostala eden izmed spomenikov slovenstva na teh tleh

SV. VIŠARJI - Znamenita božja pot v Kanalski dolini

Na svojih številnih poteh po Beneški Sloveniji, Reziji in Kanalski dolini smo vsepovsod še s posebno ljubeznijo popisali tiste redke napise, spomenike ali plošče v slovenscini, ki neizpodbitno in zgodovinsko dokazujejo prisotnost in obstoj našega rodu na teh tleh. Taksno prijetno in veselo razpoloženje nas je obšlo tudi pred kratkim, ko smo obiskali znamenito božjo pot na Višarjah, ki jo je v svoji poeziji še za večno ovekovčil tudi največji slovenski pesnik France Prešeren.

Dobrih deset kilometrov od Trbiča po Kanalski dolini navzdol smo nepričakovano naleteli na slovenske napise, kar nas je sprva malce presenetilo, vendar pa je bila uganika slovenskih naslovov kaj kmalu razvozлана in pojasnjena.

Prispeli smo namreč do žičnice na Višarje, nekdanja pa tudi danes zelo znano slovensko božjo pot. In prav slovenski napisi, ki so nas vabili na žičnico, so bili tudi eden izmed vzrokov, da smo sedli vanjo in se odpeljali na Višarje, ki ležijo 1700 metrov visoko.

Gondola nam je sicer po voznem redu ušla tik pred nosom, vendar nas je priložnost prisilila, da smo počakali tiste pol ure do novega odhoda gondole.

Vstopna postaja žičnice leži 780 metrov nad m.rjem, dolžina žičnice znaša dva tisoč štiri sto metrov, višinska razlika pa tisoč metrov, ki jo žičnica premaga razmeroma hitro - v pičlih sedmih minutah. V gondoli žičnice je bila mednarodna družba. Sam sem bil Slovenec, osebje žičnice je klepetalo v italijanščini, starejši zakonski par pa se je pogovarjal v nemščini. Kar značilno za bližnjo tromejo med Koroško, Slovenijo in Furlanijo.

Sedem minut vožnje je naglo minilo. Iz pozne jeseni v Kanalski dolini smo se skoraj preselili v alpsko zimo. Dan je bil izredno lep, sončen, panoramski pogled naokrog pa nepopisen.

Daleč spodaj je bila Kanalska dolina, proti severu se je odpirala Koroška, nekje proti severovzhodu, čisto na obzorju, pa je bilo slutiti Savsko dolino in Karavanke s Stolum v Sloveniji.

Ob izhodni postaji na Višarjah je moderen hotel, ki je obratoval s polno zmogljivostjo, čeprav je bil delavnik in gostov ni bilo veliko. Poleg hotela je tudi vrsta sedežnih žičnic za smučarje in jih je tod seveda veliko v zimski sezoni, ki sega tja v pozno pomlad.

Po ozki poti smo se od hotela napotili naprej proti cerkvi na Višarjah. Poslopja okrog cerkve se bila prazna, okna zabita, na vratih pa strahotno velikanske ključavnice. Vsepovsod je vladal gorski, stoletni mir, okrog so se belili vršaci in skalni previsi, oko se ni moglo nagledati lepot, kamorkoli se je pač ozrlo.

Vstopili smo v cerkev. Iz bleščave sonca spočetka v temi cerkve skoraj ničesar nismo videli in oči so rabile kar precej časa, preden so se privadile medli svetlobi v cerkvi. Že na oboku nad oltarjem sem takoj zagledal fresko, ki mi je bila po stilu kot barvnem občutju zelo znana. Potem pa sem prebral slikarjev podpis pod fresko in vse mi je bilo takoj jasno: Tone Kralj in letnica 1930. In nato sem hodil od slike do slike in vse so bile delo slikarja Toneta Kralja. Prijetno me je presenetilo tudi dejstvo, da so imele vse

podobe Križevega pota podpise izključno v slovensčini.

Najnovejši freski, na desni in levi strani ladje, je Tone Kralj naslikal leta 1960. Desna freska upodablja legendo o nastanku cerkve, medtem ko leva freska predstavlja razdejane Višarje, ki so jih zažgale zažigalne rakete leta 1916, ko se je kraj znašel v bojni črti prve svetovne vojne. Ta freska je zanimiva tudi zato, ker sta na njej upodobljena tudi Ciril in Metod, apostola slovenskih narodov.

Se ena podrobnost iz cerkve. Na desnem stranskem oltarju sem ugledal oltarni prt s slovenskim napisom.

Ko sem zapuščal cerkev, sem lahko samo z zadovoljstvom ugotavljal, da je slovita višarska cerkev slovenska cerkev, da v njej bero mašo v slovensčini, v slovensčini tudi spovedujejo v njej čeprav so maše v tej cerkvi seveda poleg italijanskih tudi v nemščini. Cerkev namreč upravno sodi pod žabniško župnijo v Kanalski dolini, žabniški župnik pa je beneški rojak, ki zelo skrbi za to znamenito in zgodovinsko slovensko božjo pot.

Ob odhodu z Višarij sem imel občutek, da sem bil obiskal resnično slovensko cerkev, ki je kljub viharjem političnim dogodkom in peripetijam ohranila svoje slovensko obeležje in tako postala in ostala eden redkih, še danes živih spomenikov slovenstva na teh tleh.

KRATKE DOMAČE NOVICE

BRDO V TERSKI DOLINI - Dne 4. januarja se bo vršil »Dan emigranta«. Za to priložnost so dobili ansambel »Beneški Fantje« Antona Birtiča iz Nadiške doline, ki jim bo igral vesele domače in moderne. Udeležili se ga bodo tudi nekateri furlanski poslanci, ki bodo pozdravili emigrante, ki so prišli domov za praznike iz vseh strani sveta.

SEDIGLA - V dne, ko je pihal močan veter, je prišlo na gori Bernadiji, nedaleč od Sedigle, do hudega gozdnega požara. Takoj so prišli na kraj ognja gasilci iz Vidma, karabinjerji iz Cente in številni domačini, ki so preprečili še večjo škodo. Ogenj je vseeno zajel okoli 200 hektarjev gozda in uničil vsa iglasta drevesca, ki so jih zasadili pred tremi leti.

PODBONESEC - V bolnico so morali peljati 38 letnega Pia Cedermača, ker je padel z motorja in dobil več hudih poškodb po glavi in levem kolenu. Ozdravil bo v enem mesecu.

DREKA - Na zadnjem zasedanju občinskega sveta so sprejeli tudi statut in pristop h konzorciju za turistični razvoj Nadiških dolin in področje Matajurja. Sprejeli so tudi statut za ustanovljeni babiški konzorcij s sosednjo občino Grmek.

TAVORJANA - Pretekli dni se je v naših krajih vršilo masovno pogozdovanje. Samo na gori Ivanac so zasadili več kot 15 tisoč drevesc. Odslej bo treba gozdove umno izsekavati, da bodo imeli bodoči rodovi kaj od njih.

SREDNJE - Notranje ministrstvo je dodelilo srednjski občini en milijon lir prispevka za ureditev cest, ki jih je poškodovalo slabo vreme.

REZIJA - Nekaj dni pred božičnimi prazniki se je utrgal velik plaz zemlje, ki je popolnoma zasul del ceste, ki vodi iz Rezijute po naši dolini. Potrebovali smo dosti ur dela z mehaničnimi stroji, da smo cesto za silo odprli prometu.

LANDAR - Tudi letos je bila na

božično noč polnočnica v Landarski jami. Cerkvica je bila letos restavrirana in uredili so tudi razsvetljavo v jami. Stroške za to delo je vzdržala delno dežela, nekaj pa so prispevale razne turistične ustanove.

Vremenska prerokovanja

V današnjih časih napovedujejo vreme meteorologi na podlagi stanja vremena v raznih krajih, zračnih tokov, temperature v zračnih plasteh itd. V preteklosti se je človek, prav tako kakor danes, zelo zanimal, kakšno bo vreme, ker je uspeh kmečkega dela pa tudi druga človekova dejavnost odvisna od vremena. Koliko koristnih prireditev je onemogočilo slabo vreme! Včasih so neurja, ki jih človek ni predvideval, terjala celo smrtne žrtve in jih terjajo še danes.

Ko v preteklosti ni bilo meteoroloških postaj, človek ni bil o bližnjem vremenu prav nič poučen. Zatekal se je k stoletnemu koledarju, ki je napovedoval vreme in pa k oblakom, k vetrovom, ki so še danes v majhni meri napovedovalci vremena.

Ljudstvo pa je po stoletnih izkušnjah zapisalo veliko vremenskih prerokovanj v obliki rekov. Nekaj takih posredujemo našim bralcem. Sami bodo presodili, v kolikor držijo.

JANUAR

Kakršno vreme bo na prvi dan, takšen bode tudi na veliki srpan (avgusta), suh ali moker.

Če januarja grmi, slabo vreme sledi.

Če januarja ni snega, to ga mali traven (maj) da.

Če januarja ne zmrzuje, ne sneži, rad marec to nadomesti.

Januar mrzel, da poka, sadje v jeseni in moka!

FEBRUAR

Ako preveč toplo svečana (2. febr.), malitavna še počiva hrana. Ako pa svečana mraz, malitavna (aprila) se poti obraz.

Če konec februarja veter brije, dobre nam letine up zasije.

Če v januarju mačka na soncu leži, v marcu spet rada na peč pribeži.

MAREC

Ako marca grmi, dobra letina prihti.

Če marca mesca dolgo sneg leži, to setev prav močno mori.

Če ie v marcu zemlja preveč pi-la, bode poletni toliko manj dobila.

APRIL

Dež pred aprilom tisto noč, pride dobra letina v pomoč.

Če aprila toplo dežuje, rodovitno leto napoveduje.

Če aprila grmi, slane več se kmet ne boji.

M A J

Če dvanajstega sonce peče, sladko vince v klet poteče.

Dvanajsti, trinajsti, štirinajsti so ledeni radi vsi, če pa prej slane bilo ni, pozneje ne bo mrazilo.

Če marec suši, april deži in majnik hladi, omare in sode polni.

Hladen majnik ti gotovo da slame dosti in sena.

JUNIJ

Če bo lepo prvega dne, kmetje se dobre letine vesele.

Kakor je vreme kresnic (24.), tako bo tudi žanjic.

Če v dežju trtni cvet, malo teče vina v klet.

JULIJ

Drugi dan julija lepo, tudi še štirideset dni bo tako.

Drugi dan malega travna (maja) grdo, tudi še štirideset dni bo mokro.

Kakor se kaže na ta dan (10.), tako bosta mali in veliki srpan (julij in avgust).

AVGUST

Če drugega po vročina, huda bo prihodnja zima.

Kakor zadnji srpan (julij) vremena, tako cela jesen drži.

Če se avgusta po gorah kadi, kupi si kožuh za zimske noči.

SEPTEMBER

Kakor bo prvega kazalo - bode celi mesec ostalo.

Kadar prve dni septembra prav pogosto grmi, k letu obilo bo tepkovca, pšenice in rži.

OKTOBER

Ako zgodaj listje z drevja pade, njive so rodovitne rade.

Če hrast še listje obdrži - bode mraz vse zimske dni.

Če zima spočetka ne piha, rada z repom udriha.

Oktober če zmrzuje - januarja odjenjuje.

NOVEMBER

Novembra zmrzlina, to je svečana ne bo, novembra južnina, bode svečana zmrzlo.

DECEMBER

Ako decembra bliska in grmi, drugo leto dosti vetrov buči.

Če zmrzlo zemljo sneg zapade, snopja bode velike sklade.

Grom in blisk o zimskih kvatrih, huda zima bo pri vratih.

Jedilnica "MERY"

"BREST" Industrija Pohištva Cerknica

vam želi srečno in zadovoljno NOVO 1969. LETO

OBISKALI SMO KAJUHOVO RODNO HIŠO

ŠOŠTANJ - KAJUHOVO MESTO

Šoštanj! Kraj ob Paki, ki živi v naših predstavah predvsem kot industrijski, rudarski kraj, saj so tod rudniki lignita, pa tudi velikanke termoelektrane, ki dajejo električno energijo industriji Slovenije. Kljub vsemu temu pa je Šoštanj tudi Kajuhov kraj, rojstni kraj tragično padlega partizanskega poeta Karka Destovnika-Kajuha.

In ko smo obiskali Šoštanj, smo predvsem v kraju samem iskali Kajuhovo mesto. In smo ga tudi našli.

Presenetljivo je, da je Kajuhova rojstna hiša v Šoštanju hotel. Človek bi tega skoraj ne verjel, če bi ob vhodu v obnovljeni hotel ne videli spominske plošče z basreliefom pesnika in napisom, da se je tukaj 19. decembra 1922. leta rodil Karel Destovnik-Kajuh.

Kajti Šoštanj je, kljub zgoraj povedanemu, le Kajuhovo mesto. Glavna ulica nosi njegovo ime, ob njej je njegova rojstna hiša, že omenjeni hotel, na šoštanjskem pokopališču je pokopan in nasproti pokopališča je kulturni dom, tik ob cerkvi, kinematograf, ki spet nosi Kajuhovo ime.

In tu je tudi osnovna šola Karla Destovnika-Kajuha, ki ima nekaj, česar marsikatera osnovna šola na Slovenskem nima - Kajuhovo spominsko sobo.

Srednje velik prostor, urejen po vseh sodobnih načelih moderne muzeologije, s policami, vitrinami in podobnim, je bil okusno, estetsko urejen in je dajal mnogo bolj videz, resnega muzejskega prostora kot pa spominske sobe v navadni soli.

V spominski sobi je bilo spokočno in tiho, samo dokumenti, fotografije in knjige so pričali zelo zgovorno o pesniku Kajuhu. Presenečeni smo bili, ko smo našli tukaj pod steklom njegov originalni krstni list, nekaj originalnih Kajuhovih gimnazijskih spričeval, šolskih zvezkov z nalogami in drugih njegovih zvezkov iz časov obiskovanja gimnazije. Vsekakor so to dragoceni dokumenti o pesniku, kot so dragoceni tudi rokopisi in tipkopisi njegovih pesmi, pisem in ostalega gradiva, tako pomembnega za preučevanje, razumevanje in vrednotenje barda slovenske revolucije.

Bogato so v njegovi spominski sobi zastopani tudi fotografski posnetki, pa naj gre za pesnikovo življenje ali pa za fotokopije nekaterih njegovih najvažnejših rokopisov in dokumentov, katerih originalov ni v Šoštanju.

Šoštanj torej ne živi samo v senci svojih inudistrijskih gigantov, termoelektrane, temveč tudi v luči pesnika Kajuha. O tem smo se prepričali, ko smo obiskali še tretje njegovo obležje v tem mestu - njegov grob.

Na šoštanjskem pokopališču, od koder je čudovit razgled na novo termoelektrarno in s tem na arhitekturo modernega časa, počiva pesnik, čigar življenjski krog se je tukaj začel in tukaj tudi končal. Počiva v lepo urejenem družinskem grobu. Vendar njegova poslednja pot na domače pokopališče le ni bila tako preprosta in enostavna: ko je padel 22. februarja 1944. leta v Žlebnikovi hiši, so ga tu začasno pokopali, da bi ga

naslednjega dne, 23. februarja skupaj z drugimi padlimi borci prepeljali na pokopališče v Zavodnje. Tukaj je Kajuh počival do osvoboditve, ko so ga 13. novembra 1945. leta prekopali in prepeljali na šoštanjsko pokopališče, da bi dokončno mirno in za vedno počival v kraju, kjer se je rodil.

KAJUH - KAREL DESTOVNIK (1922-1944) velja za najbolj priljubljenega partizanskega pesnika, čigar revolucionarno uporni in nežno zasanjani verzi so že med vojno postali prava ljudska last. Govore o mračnih dneh okupacije (NE-NAPISANO PISMO IZ JEČE, V SRBIJO... V ŠLEZIJO), o ponosnem kljubovanju (PESEM TALCEV, SLOVENSKA PESEM), o veri v svobodo (JESENSKA) in o novem svetu (MOSTOVI). Posebno nežne so LJUBEZENSKE (BOSA POJDIVA; ŠE VEŠ, KO SI PRINESLA MI JASMIN) in materinske (PESEM MATERE TREH PARTIZANOV, MATERI PADLEGA PARTIZANA). Kajuh je bil iz Šoštanja. Na rojstni hiši (hotelu, ki je bil babičin in so v njem imeli Destovnikovi kavarnico, pozneje pa kino) je lepa spominska plošča s pesnikovim reliefom.

Hiša, v kateri je bil rojen Karel Destovnik-Kajuh

Vid Vremec

"Kobariška republika,"

Tovariš Jaka Avšič se je 20. junija 1943. leta odločil na planini Mije, da se formirajo iz najbolj izkušenih borcev tri partizanske skupine, ki bodo delovale:

- prva pod vodstvom tov. Vareja, na področju Rezije,
- druga, pod vodstvom Franceta Perovška, na področju Mije - zapadne Benečije in Breginjskega kota in
- tretja, pod vodstvom Franca Černuglja-Zorka, na področju Matajurja, vzhodne Benečije, Kolovrata in soške doline.

Vsaka skupina je štela po petnajst borcev. 22. junija je četa tridesetih borcev pod vodstvom Alberta Jakopiča-Kajtimirja odšla s planine Mije v Rezijsko dolino, kjer je dospela do vasi Osojan. V rajonu te vasi se je četa uspešno spopadla z večjo skupino italijanske vojske (nad 100 mož) in jo precej zdesetkala. Pozneje se je četa vrnila v sestavo "Gregorčičeve" brigade, tako da se je nahajala že 1. avgusta na območju vasi Krn.

Na svojem operativnem območju je uspela ostati samo tako imenovana "Matajurska grupa", medtem ko se ni sta mogli zadržati ostali dve skupini. 30. julija je Perovšek zapustil Benečijo in odšel na novo dolžnost v Pokrajinski komitet KPS za Slovensko primorje.

Julija 1943. leta so iz teh skupin osnovali "Beneško četo" pod vojaškim in političnim vodstvom Franca Černuglja-Zorka, pozneje je bilo podrejeno četnemu poveljstvu celotno partizanstvo na zapadnem delu reke Soče, vključno z reko Idrijco.

"Gregorčičeva" brigada pa je delovala na drugem področju območja.

"Beneška četa" je izvajala drzne akcije in sabotaže na sovražnikovih objektih, politično je vzgajala prebivalstvo na tistem ozemlju in še globlje v Rezijo.

V kobariško-breginjskem kotu so obstajali terenski odbori OF v vsaki vasi, prav tako mladinske organizacije, AFŽ in narodna zaščita, ki so tesno sodelovali s partizani.

V spopadi s sovražnikom so imeli partizani precej ranjencev, zato so sklenili postaviti za njihovo zdravljenje zasilno bolnico. To dogovorno nalogo so zaupali Francu Uršiču-Jožku, hrabremu partizanu iz Kobarida in Ignacu Manfredu-Simonu iz Sužide, organizatorju OF na območju okraja.

Za bolnico sta našlo skrito in nedostopno mesto na področju Matajurja, nekje nad Sužidom. V tisti zasilni bolnici se je zdravilo mnogo partizanov do italijanske kapitulacije, pozneje je bila le ta opuščena zaradi preureditve vojne sanitete (2).

"Beneška četa" je bila organizacijsko in politično podrejena okrožnemu komiteju KPS za Tolminsko. Dva člana tega komiteja (Ferdo Kravanja-Peter Skalar in Franc Černugelj-Zorko) sta bila odgovorna za vojaško in politično delovanje na Kobariškem, v Benečiji in Reziji. Neposredno vodstvo nad četo so prevzeli Fran Uršič-Jožko, Alojz Mavrič-Oton in Miloš Mavrin. V četrto sestavo so spadali tudi bolnica "Matajur", kurirska karavla in partizanska skupina ob reki Idrijci (3).

Take so bile na splošno razmere 25. julija 1943. leta, ko je v javnost prodrla vest, da je fašizem padel.

Že naslednji dan so prinašale izredne časopisne izdaje naslove čez celo stran "Vojna se nadaljuje!" "Strnite vrste okrog nove vlade maršale Badogla!" itd.

ELEKTROTEHNA

EXPORT

IMPORT

Z ELEKTROTEHNIČNIM MATERIALOM

LJUBLJANA

Titova 51

želi vsem beneškim
Slovincem
obilo sreče in
uspehov polno
novo leto 1969.

Kakor drugod na italijanskem ozemlju so se tudi na Kobariškem znašli vojska, karabinjerji, varnostni organi in civilna oblast v negotovosti, medtem ko so se fašisti nenadoma potuhnil. Na javnih prostorih so naglo izginjali fašistični emblemi in Mussolinijeve slike.

Ponekod je prišlo tudi do medsebojnih obračunov.

Kmalu pa je skopnelo ljudsko navdušenje, ko so ljudje spoznali novo stvarnost, da so zamenjali z dvornim pučem le zunanje obličje osovražene oblasti. Minevalo je vzdušje odrešilnega pričakovanja in življenje se je vračalo v stare kolesnice.

Tisti čas je partizanska dejavnost naraščala. Preštevila italijanska vojska je postavljala zlasti podnevi močne zasede, medtem ko se je ponoči raje tiščala v kasarnah.

Zmage Rdeče armade na ruskih bojiščih, protifašističnih zaveznikov v Severni Afriki, sijajni uspehi jugoslovanskih partizanov in nevzdržne notranje razmere v Italiji, ko je fašizem pustil za seboj opustošenje, lakoto in trpljenje, so nedvomno vplivali za dozorevanje novega zgodovinskega razpleta.

Vodilni vojaški krogi na čelu s kraljem in razmajana civilna oblast so iskali kakršenkoli izhod, ki bi jih rešil pred grozečo katastrofo. Sklenili so ponuditi premirje protifašistični koaliciji.

8. septembra 1943. leta je v poznih večernih urah završala med ljudstvom težko pričakovana novica: "Italija je kapitulirala!"

Še isto noč in naslednji dan je bilo vse na nogah. Od vasi do vasi, do zadnje samotne kmetije je pljusnilo nepopisno veselje. Navdušeni ljudje so planili na dan, kakor prerojeni po dolgi mori.

(Nadaljevanje sledi)

2. Spomini Ignaca Manfreda-Simona

3. Spomini polk. Franca Černuglja-Zorka

za naše mlade bralce

Uzbeška pravljica

Svilena prepričega

Zdavnaj nekoč je živel car. Zvedel je, da ima neki siromak prezalo hčer, in poslal je k siromaku snubce.

Snubci so prišli v siromakovo hišo in povedali, kaj car želi. Siromakova hči pa je odgovorila snubcem:

— Pojdite in povejte carju, da sem ga voljna vzeti za moža, ampak samo pod enim pogojem: če je več kakšnega poklica, če zna karkoli delati.

Snubci so se vrnili k carju in mu povedali, kakšen pogoj mu stavi siromakova hči. Sprva se je car jezil, potem pa premislil in sklenil: «Vladati deželi, to zares še ni poklic. Moral se bom česa naučiti».

Za namestnike je pustil na dvoru vezirja, sam pa si šel iskat poklic. Ogleдал si je mnogo delavnic, poskusil to in ono, ampak najbolj všeč mu je bilo preprogarstvo. Našel si je odličnega mojstra — preprogarja in stopil pri njem v uč. V treh letih in treh mesecih se je naučil tkati preproge. Stkal je preprogo in jo poslal v siromakovo hišo.

— Izučil sem se obrti, pogoj izpolnil, — je sporočil.

Siromakova hči je odgovorila:

— Zdaj ko je car izpolnil pogoj, moram še jaz izpolniti obljubo. Vzemem ga.

Car je pripravil veliko gostijo, posvatoval in vzel siromakovo hčer k sebi na dvor.

Kmalu po poroki je brez sledu izginilo v cesarstvu nekaj bogatih trgovcev in novica je prišla tudi cesarju do ušes... Razposlal je svoje ljudi, da trgovce poiščejo. Dolego so iskali, ampak vse iskanje je bilo zaman.

— Grem pa sam, — je sklenil car. — Ne bom popustil, dokler skrivnosti ne pridem do dna.

Odložil je carska oblačila in se preoblekel, da bi ga nihče ne prepoznal. Ponoči, ko je straža pospala, je odšel z dvora in pohajal po ulicah. Dolgo je hodil in nazadnje zagledal v daljavi luč. Šel je tja in videl, da je krčma. V njej so posedali neki ljudje in jedli. Komaj je odprl vrata, ga je krčmar premeril od nog do glave in vprašal:

— Kaj bi radi?

— Lačen sem, rad bi se odtešal.

— No, če ste lačni, pa vstopite, — je rekel krčmar in ga odpeljal v zadnjo sobo. Komaj pa je stopil preoblečeni car v sprednji kot, so se tla vdala — in padel je v globino. Pogleda — pred njim stoji razbojnik. Zgrabi carja za roko in ga odvleče v temno klet. Tam sedi še en razbojnik. Vstane, potegne iz pasu velik nož in zarjuge:

— No, kdo je na vrsti?

Prvi razbojnik zgrabi carja za glavo in ga krepko drži. Carju se prvi hip zmede v glavi, potem pa se zbere in prosi:

— Počakajta hipec, saj ne gori. Kaj bi rada? Kri, blago ali denar? Neznanka rečeta:

— Najprej tvojo glavo!

Car odgovori:

— Mogoče bi vama zadostoval že denar?

— Bi!

— Če je tako, počakajta, da s kem preprogo. Odnesla jo bo sta na dvor in car vama bo dal za njo tisoč zlatnikov.

Razbojnika sta se posvetovala in sklenila:

— No, prav, pokaži svoje mojstrstvo, bova videla, kaj znaš. Ampak dokler boš tkal, ne greš nikamor.

Car je prosil, naj mu prineseta najmanjše potrebščine za tkanje. Razbojnika sta šla na bazar in nakupila, kar jima je naročil. Car je stkal svileno preprogo in rekel razbojnikoma:

— Odnescita tole preprogo na dvor. Car vama bo dal za njo tisoč zlatnikov.

Razbojnika sta tako tudi naredila. Dvorni sluga je vzel prepro-

go in jo pokazal vezirju. Vezir je pokazal preprogo carjevi ženi. Ta je spoznala možjevo delo in takoj razumela, da se je moralo carju pripetiti nekaj hudega. Naročila je, naj dajo razbojnikoma tisoč zlatnikov, skrivaj pa poslala za njima stražnike. Razbojnika sta bila zlatnikov vesela in sta pohitele naravnost v krčmo, v svoj razbojniški brlog.

Vezir je vzel s seboj mnogo vojakov; obkolili so krčmo, sam pa je vstopil vanjo in carja rešil. V kleti je našel tudi trgovce in še nekaj drugih ljudi, ki so jih bili razbojniki ugrabili.

Razbojnike je ujel in kaznoval. Car pa je bil siromakovi hčeri hvaležen, ker se je na njeno željo izučil poklica.

O deveti deželi

Vnukinja Mira je prišla bolna iz šole. Babica ji pripoveduje o deveti deželi, kjer lahko brez truda uživaš največje dobrrote.

V vročici poslušaj deklica babičino pripoved, potem pa v vročicnih sanjah potuje dalje po deveti deželi. Sanja, kako se je z babico in sestrico prejela skozi goro mlečne kaše, kako si potem tam onkraj gore privoščijo dobrot vseh vrst. Ko pa hočejo zaliti rožicam, ko hočejo popraviti lectovo hišico, ki so jo poškodovali, ko si zaželejo knjige, da bi jo brale — jim vse to prepove stražar: «Delo je zločin pri nas, strogo opazujam vas!». In ko skušajo izsiliti od kralja devete dežele — lenuha vseh lenuhov, da jim naj vendar pusti opraviti kakšno delo, jih ta spodi iz svojega kraljestva.

Mira se spet prejé skozi goro

mlečne kaše in se počasi prebudi; spanje jo je okrepčalo, spet je pri zavesti. In ko pripoveduje svoje sanje, ugotovijo vsi skupaj, da je deveta dežela samo za zelo leno ljudi; teh pa svet nikakor ne potrebuje.

Vida Albreht

Novoletna

Kam bi s starim letom, kam? Saj ni več za rabo! Naženimo ga drugam, da bo šlo v pozabo. Novo že prihaja k nam čez goré, dobrane... Le kaj bo prineslo nam? Dobro voljo za vsak hram, pamet v mlade glave.

Lažnik in njegov pomočnik

Sla sta lažnik in njegov pomočnik. Gre lažnik skozi vas. Sreča ga graščak in ga vpraša:

«Od kod pa si, kmet?»

On odgovori:

«Iz te in te vasi».

«Če si iz te vasi, pa mi povej, kaj počne vaš gospod in kako mu je kaj obrodilo?».

Lažnik pa pravi:

«Našemu gospodu je zelje tako obrodilo, da so z enim listom vso hišo pokrili».

Graščak pa:

«Kaj je to mogoče?».

«Seveda je mogoče, gospod».

Dal mu je graščak dva centa in je šel.

Kmalu potem pride lažnikov

pomočnik, spet sreča tega graščaka. Pa ga vpraša graščak:

«Od kod pa si, kmet?».

«Od tam in od tam».

«Če si od tam, mi pa povej, ali je res, da je vašemu gospodu zelje tako obrodilo, da so z enim listom streho pokrili?».

«Tega zelja nisem videl, srečal sem pa voz, ko so eno glavo peljali v mlin, da jez napravijo iz nje».

Gresta dalje lažnik in njegov pomočnik. Spet sreča lažnik graščaka.

«Od kod pa si, kmet?».

«Od tam in od tam».

«Kaj pa je kaj novega pri vašem gospodu?».

Nič takega, gospod, samo tako je našemu gospodu ajda obrodila,

da se je izgubil v njej, ko je šel na lov. Ze tretji dan je, kar ga iščejo».

«Kaj pa govoriš?»

«Pri bogu, da je res!»

In spet je od graščaka dobil dva centa.

Pride lažnikov pomočnik, sreča spet istega graščaka. Tudi nje ga vpraša graščak:

«Od kod pa si?».

«Od tam in od tam».

«Ali je res, da je vašemu gospodu ajda tako obrodila, da je šel na lov pa se je izgubil v njej — tri dni ga že ni?».

«Ne rečem, gospod, te ajde nisem videl, videl sem pa, kako cigani korenine te ajde krčijo za oglje».

Lovec Lisjak in tatinska lisica

V vas je prihajala tatinska lisica. Taki obiski niso prijetni. Gospodinj je so zagnale vik in krik.

Prvi dan je zavreščala škrlpovka:

«Rjavka mi je odnesla najbolj pridno putko!».

Drugi dan je tarnala Založnica: «Najlepšega petelina je odnesla!».

Tretji dan so postavili v vasi straže. Lisice to pot ni bilo. Niti naslednji dan, ko so bili domači v zasedah s krepeljci, kosami in puškami, prednjačami, takimi pihalniki, ki se polnijo od spredaj.

Teden dni po prvem obisku je spet pricapljala v Slivno tatinska kosmatinka in je izpred praga odnesla belo putko leghornko.

«Zdaj pa je konec našega potrpljenja!» so sklenile gospodinj. Lcvskemu čuvaju pa so zapretili:

«Ne boš dobil ne kruha ne mleka niti kaj drugega, dokler ne boš prinesel v vas ubite tatice!».

Lovski čuvaj Štefan Lisjak se je začutil v kleščah.

Kaj bo, če mu ne uspe, da bi podrl rjavko. Zato je dejal v nasmehu: «Ali ste nekrščanske! Kako naj ubijem svojo ženo? Kdaj ste pa slišali, da bi Lisjak ubil lisico?».

Ženske pa se niso dale ugnati:

«Nabaši svoj pihalec, pa na prežo. Nekje jo boš že staknil! Dovolj škode nam je že naredila!».

Zdaj je sprevidel lovski čuvaj Štefan Lisjak, da gre zares. Vstal je že sredi noči in je odšel v hosto. Stikal je po ravnem, navzkriž in počez. Pa je res odkril lisičino. Skril se je v grm pred luknjo. Strmel je s puško v rokah, da bi dobil lisico na muho in ji prestrigel tatinsko nit življenja. Pa z njegovo zasedo ni bilo dosti uspeha. Skritega v grmovju ga je dolgorepka ovohala in se mu je pravočasno izmuznila. Štefan je ustrelil v njen kožuh, a je ni zadel. Gotovo so šibre švignile le mimo tatice. Tat ima zmeraj srečo.

«S tal ne bo dosti zadetka!» se je domislil Štefan. Zato je splezal drugo jutro na drevo nasproti lisičine. Čim se je začel svetlikati dan, je lovec Lisjak zapazil, kako prihaja iz luknje previdna lisica. Oprezovala je na vse strani. Na drevo pred svojim brlogom pa se ni spomnila. Z vej je počilo in lisica se je zakotalila pred jamo. Bila je zadeta. Štefan si je plen naložil na ramena in ga zmagozlasno prinesel v vas.

Gospodinj je so mu naložile v klobuk jajc. Tako so poplačale njegovo zmago nad lisico.

Včasih zadene tudi Lisjak svojo lisico, so o tem dogodku pripovedovali po vsej vasi. S Štefanom so bili zadovoljni, ker je bil večji lisjak kakor lisica. Najbolj pa so bili veseli otročaji, ki so nosili ubito lisico po vasi.

Vrag je nesel konja

K pastirju je prišel mešetar na konju in ga vprašal, čigav je. Muhasti pastirček se mu je odrežal: «Čigar je živina, tega sem tudi jaz!» «Čigava je pa živina?» je vprašal mešetar. «Tistega», čigar sem jaz» je kljubujoče odgovoril pastir. Mešetar je nato odjahal v vas in tam zatožil porednega pastirja.

Vaščani so kaznovali pastirja, ga zaprli v klet, večerje pa mu niso dali. V kleti je bila slanina celega prašiča s kožo vred. Pastir je bil zelo hud, da so ga tako kaznovali in po vrhu še krivično, kajti on je bil sirota in je pasel živino vseh kmetov te vasi, torej ni bil ne tega, ne onega kmeta pastir.

Iztaknil je kmalu slabo okno, odtrgal deske in pobegnil, s seboj pa je vzel vso slanino. Prišel je v gozd, skril slanino v grmovje in se vrgel v senco, da bi se nekoliko odpočil. Ko je kmet zapazil, da je pastir pobegnil iz kleti in odnesel vso slanino s seboj, se je strašno razsrdil na mešetarja, češ, on je kriv, da je ob slanino, ker je zatožil pastirja.

Mešetar je jahal v gozd, da bi dohitel begunca. Zbudil je spečega pastirja, katerega ni spoznal, in ga vprašal, če je videl kakšnega mladca, ki je nesel slanino s seboj. Pastir je odgovoril mešetarju, da se je ravno prej skril tak mladeč v nasprotni smeri v skalovju.

Mešetar je rekel pastirju, naj drži konja, da bo peš zasledoval tatu. Pastir pa je še vprašal, kaj napravi, če bi mu hotel konj uteči. Mešetar je ves razjarjen zavpil: «Drži ga in mu reci, da ga naj vrag nese!».

Komaj se je mešetar odmaknil, je zapeljal pastir konja v grmovje, kjer je imel skrito slanino. Konja je dobro privezal, mu odrezal rep in ga pokopal na mestu, kjer mu je mešetar izročil konja v varstvo, v zemljo. Tako ga je zakopal, da je gledal samo kos repa iz zemlje.

Mešetar se je po brezuspešnem iskanju vrnil. Ko je pastirja videl brez konja, ga je nahlulil, kje da ga ima. Pastir mu je odgovoril: «Rekel sem mu, da ga naj vrag nese, pa se je konj tukaj pogreznil v zemljo, da se vidi samo še rep».

Mešetarju so prihiteli vsi vaščani na pomoč, potegnili za rep, ki se je odtrgal, a konja niso mogli več dobiti iz zemlje.

Pastir pa je že poprej zajahal konja in odšel v drug kraj, kjer so bili ljudje bolj usmiljenega srca.

SREČNO

1969

Veletrgovina

"MERKATOR,"

UVOZ - IZVOZ

LJUBLJANA, Aškerčeva ul. 3

želi vsem beneškim
Slovincem

Srečno **NOVO LETO**

1969

— priporoča potrošnikom hiter, sodoben in cenen nakup vseh potrebščin za sebe, za družino, za dom in za gospodinjstvo;

— za tuje kupce je v hiši menjalnica.

Potrošniki lahko izbirajo blago v poslovalnicah:

TRGOVSKA HIŠA Ljubljana, Tomšičeva ul. 2

BLAGOVNICA S STANOVANJSKO OPREMO, Wolfova 1

KONFEKCIJA ELITA, Ljubljana, Čopova ul. 7

BLAGOVNICA ŠKOFJA LOKA, Kidričeva ul. 1/a

TOVARNA ČIPK, VEZENIN, ROKAVIC IN ŽENSKÉ KONFEKCIJE - BLED

IZDELUJEMO:

- strojne vezenine in čipke iz naravnih in umetnih materialov;
- lahko modno konfekcijo (spalne srajce, bluže, obleke);
- ženske rokavice in zavese.

Zahtevajte ponudbe! Vse informacije dobite v komercialnem oddelku, telefon (064) 77 299

Gospodarska Zbornica SRS

Titova, 19

Ljubljana

DINOS

Parmova 33

želi vsem beneškim Slovincem
srečno **NOVO LETO 1969**

Tovarna karoserij

Avtomontaža

LJUBLJANA, Celovška c. 180

Proizvaja avtobusne in specialne karoserije, Jugo-Webasto grelce in jeklene profile.

Gozdno Gospodarstvo

Novo
mesto

želi vsem svojim kupcem
srečno **Novo leto**

Projektivno Podjetje Kranj

Cesta JLA 6
K R A N J

Mušič Franc - stekločistilec

Cankarjeva 4 - LJUBLJANA

želi srečno novo leto vsem beneškim Slovincem!

GRADBENO PODJETJE

"UNIVERSAL,"

LJUBLJANA - Glonarjeva 8

želi vsem zamejskim rojakom
srečno in uspehov polno **NOVO LETO**

1969

Pletenina

Tovarna žičnih in plastičnih mrež
SODRAŽICA

želi vsem zamejskim Slovincem in poslovnim prijateljem srečno in uspehov polno novo leto 1969

INDUSTRIJSKI BIRO

podjetje za izgradnjo industrijskih objektov

LJUBLJANA, Parmova 33

prevzema in izvaja engineeringe za izgradnjo in rekonstrukcijo industrijskih objektov, izdeluje vsakovrstne projekte in ekonomske elaborate.

Park Hotel Nova Gorica

s svojimi
gostinskimi
obrat

ZVEZDA in
PRI HRASTU

Tovarna Pletenin

ANGORA

OBRAT KOBARID

"ZARJA,"

Obrtno in montažno podjetje
KAMNIK

Priporoča storitve v svojih obratih:

«ELEKTRO»: elektroinstalacije, servis gorilcev Ventilator Zagreb;

«INSTALACIJE»: vodovodne instalacije, centralno kurjavo, klimatske instalacije, kovinske konstrukcije, kleparstvo;

«PLESK»: pleskarstvo, slikarstvo in steklarstvo.

Remontno Gradbeno Podjetje

BOVEC

želi obilo sreče in uspehov v novem letu vsem zamejskim rojakom

«JUB»

Kemična industrija - Dol pri Ljubljani

Vam nudi kvalitetne barve, s katerimi si lahko obnovite svoje stanovanje. Splošno priznane barve JUBOFLOR in JUBOCOLOR lahko kupite v vseh poslovalnicah trg. podj «GROSIST GORICA» in trgovini «HELIOS» v Novi Gorici.

SREČNO

1969

Gospodarsko Razstavišče

Foire de Ljubljana - Ljubljana Fair - Ljubljanaer Messe - Fiera di Ljubljana - JUGOSLAVIJA

Vabimo Vas na naše sejemске prireditve, ki bodo na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani v letu 1969:

14. sejem konfekcije, modnih tkanin, pletenin, usnja, izdelkov usnjarsko predelovalne industrije in raznih modnih artiklov

«MODA 1969»

18. - 26. januarja 1969

8. mednarodni sejem

«ALPE - ADRIA»

10. - 18. maja 1969

«SETEX 1969»

Vzorčni sejem tkanin in pribora za oblačilno industrijo in trgovino

3. - 5. junija 1969

SALON POHIŠTVA

14. - 22. junija 1969

15. mednarodni sejem vin, žganih pijač, sadnih sokov in opreme

4. specializirani sejem gostinske in turistične opreme

29. avgusta do 7. septembra 1969

16. mednarodna razstava elektronike, telekomunikacij, avtomatizacije in nuklearne tehnike

«SODOBNA ELEKTRONIKA»

7. - 12. oktobra 1969

GOSPODARSKO RAZSTAVIŠČE
Ljubljana

GENERALEXPORT

Predstavništvo Ljubljana

*Največje jugoslovansko podjetje
za zunanjo trgovino želi uspešno
in srečno Novo leto
vsem zamejskim Slovencem*

ZAVAROVALNICA SAVA

Centrala Ljubljana, Miklošičeva cesta 19

S POSLOVNIMI ENOTAMI:

Celje, Čakovec, Jesenice, Koper, Koprivnica, Kranj, Krško, Maribor, Mengeš, Murska Sobota, Nova Gorica, Novo mesto, Postojna, Trbovlje in Ljubljana s poslovalnicama Zagreb in Rijeka

**Vam želi srečno in uspešno
novo leto 1969!**

ZAVAROVALNICA SAVA je največja zavarovalnica v Sloveniji!

Upravlja:

preko 81% vseh zavarovanj v SR Sloveniji t.j.
preko 900.000 zavarovalnih polic, od tega
preko 250.000 polic življenjskih zavarovanj!

S kolektivnimi nezgodnimi zavarovanji že zavarovanih:

preko 300.000 članov delovnih kolektivov,
preko 200.000 šolske mladine in
sto- in sto-tisoči potniki v javnem prometu!

VSE VRSTE ZAVAROVANJA OSEB IN PREMOŽENJA NUDI
ZAVAROVALNICA SAVA

PO NAJUGODNEJŠIH POGOJIH
IN PREMIJAH!

Časopisno-založniško podjetje PRIMORSKI TISK

Založba Lipa Koper, Muzejski trg 7

z obrati v Kopru:

Tiskarna (s klišarno, knjigoveznico in lakirnico)

Graverstvo in precizna mehanika

Založba Lipa (s poslovalnicami v Kopru, Izoli, Portorožu, Piranu, Sežani, Pivki, Postojni in Ilirski Bistrici)

ž e l i

sodelavcem, poslovnim prijateljem in bralcem ter
vsem zamejskim Slovencem

SREČNO NOVO LETO 1969!

Založba Lipa Vam priporoča domače avtorje:

Ivan Hmelak SOŠKA FRONTA

Anton Slodnjak NEIZTROHNJENO SRCE

Cecilij Urban ZGODBA O VIKU

Fran Juriševič PRIMORSKA POŠTA SKOZI ZGODOVINO

Boris Paternu SLOVENSKA PROZA DO MODERNE

Anton Slodnjak POGINE NAJ, PES!

Branko Hofman LJUBEZEN

Mimi Malenšek INKVIZITOR (T. Hren)

Mimi Malenšek POSLUŠAJ, ZEMLJA (Gallus)

France Bevk MATI POLONA

Bogomir Magajna ŽIVLJENJE IN SANJE

France Bevk POT V SVOBODO

Ciril Zlobec PESMI JEZE IN LJUBEZNI

VELETRGOVSKO PODJETJE

TEHNOBOR, Koper

NUDI V SVOJIH POSLOVALNICAH:

— televizijske in radijske sprejemnike, magnetofone, gramofone
in gramofonske plošče — pralne stroje, hladilnike, štedil-
nike, sesalnike — fotografske aparate in pribor ter
material — kristal, steklo, keramiko, porcelan
— parfumerijo, kozmetiko, drogerijo —
ure, igrače, spominke — barve, lake,
obloge za tla — gradbeni ma-
terial — pohištvo

BENEŠKIM SLOVENCEM ŽELIMO
SREČNO NOVO LETO

Kolektiv veletrgovskega podjetja
TEHNOBOR

GOZDNO GOSPODARSTVO BLED

Nudi standardne sortimente smreke,
jelke, macesna, bukve in drugega do-
mačega drevja. Izdeluje sortimente po
naročilu z ustreznimi dimenzijami in
kakovostjo, zlasti z zahtevami po iz-
redni gostoti, polnolesnosti, resonan-
ci in ravnosti, kar je posebnost struk-
ture lesa iz triglavskih gozdov.

NAROČILA IZVAJA PO DOGOVORU

Projekt Nizke Zgradbe

Ljubljana

Parmova 33

SREČNO

1969

Soško Gozdno Gospodarstvo

TOLMIN
Brunov drevored 11

KOLEKTIV SOŠKEGA GOZDARSKEGA GOSPODARSTVA

z gozdnimi obrati v:

AJDOVŠČINI
IDRIJI in
TOLMINU

ter z obratom za gozdne naprave in za gozdno mehanizacijo
želi veselo in uspehov polno Novo leto vsem beneškim Slovencem

TORO Assicurazioni

AGENZIA DI UDINE

Piazzetta Lionello, 8 - Tel. 22687 - 55625

*tutti i rami
di assicurazione*

C. BURGHART SUCC.

S. A. S. di SIMIOLI, CRISCUOLO & C.
SPEDIZIONI TRASPORTI INTERNAZIONALI
33100 UDINE - VIALE EUROPA UNITA, 91
• ☎ 54314 • 54289 •

BCRB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE

S. P. A.

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

GLAVNICA LIR 600.000.000 - VPLAČANIH LIR 300.000.000

TRST - Ulica Fabio Filzi 10

TELEFONI: 38-045/38-101

BRZOJAVNI NASLOV: BANKRED

Narodna Banka Jugoslavije

Centrala v LJUBLJANI

- kreditira poslovne banke
- opravlja plačilni promet s tujino (akreditivi, inkasi, nakazila)
- opravlja vse bančne posle po sejenskih sporazumih z Italijo in Avstrijo
- prodaja in odkupuje tuje valute, čeke in kreditna pisma

Želi vsem
delovnim ljudem
srečno in
uspehov polno
NOVO LETO
1969!

Gradbeno podjetje

MEGRAD

Celovška cesta 134

LJUBLJANA

Pošilja ob novem letu najlepše pozdrave vsem
beneškim Slovencem in jim želi, da bi bilo
leto 1969 plodno in prijetno

TKANINA

trgovsko podjetje

Miklošičeva 10

Ljubljana

Vošči vsem
svojim
odjemalcem
prijetno
NOVO LETO

Založba Mladinska Knjiga

*Išel je ponatis
na Slovenskem zelo priljubljenega dela*

France Prešeren: Poezije in pisma

Anton Slodnjak: Prešernovo Življenje

S to izdajo nudi Mladinska knjiga slovenskim bralcem reprezentativno izdajo Prešerna v elegantni opremi, na izbranem papirju in skrbnem tisku.

Prva knjiga **POEZIJE IN PISMA** vsebuje celotno Prešernovo delo, ki ga je uredil dr. Anton Slodnjak.

Najboljše dopolnilo prvi knjigi je monografija **PREŠERNOVO ŽIVLJENJE**.

Monografija je bogato opremljena s skrbno izbranim slikovnim gradivom.

Okrog sedemdeset fotografij še povečuje dokumentarno vrednost in privlačnost knjige.

Knjigi sta tiskani v enotnem formatu 18x25 cm, vezani v celoplastno, opremljeni z barvnim ščitnim ovitkom in vloženi v varovalni karton.

Knjigi staneta 90.— dinarjev, znesek lahko odplačate v 3 zaporednih mesečnih obrokih po 30.— dinarjev, naročite pa jih v Tržaški knjigarni, Trieste, Via San Francesco 20.

POSLOVNO ZDRUŽENJE

GIPOSS

GRADBENO INDUSTRIJSKA
POSLOVNA SKUPNOST
SLOVENIJE
LJUBLJANA, TITOVA 39
TELEFON: 315 289
TELEGRAM:
GIPOSS LJUBLJANA
ZIRO RAČUN: 501-1314-2
POŠTNI PREDAL: 01-551

Poslovno združenje **GIPOSS** - gradbeno industrijska
poslovna skupnost Slovenije - s svojimi člani

SGP GORICA	- Nova Gorica
GIP INGRAD	- Celje
SGP PIONIR	- Novo mesto
GP OBNOVA	- Ljubljana
SGP SAVA	- Jesenice
PVG STAVBAR	- Maribor
GP TEHNIKA	- Ljubljana

in sodelavci

SGP PROJEKT	- Kranj
GP MEGRAD	- Ljubljana
GP PRIMORJE	- Ajdovščina

želi vsem beneškim Slovencem srečno in veselo novo leto 1969.

tovarna bonbonov in peciva
LJUBLJANA
Gradišče 7-9

z obratom čokolade
GORENJK
Lesce pri Bledu

vam nudi:
— bonbone
— čokoladne deserte
— gelle izdelke
— vafelj izdelke
— žvečilni gumi Koloys
— čokolado

**POSKUSITE PROIZVODE
TOVARNE ŠUMI!**

Komunalno Podjetje Ilirska Bistrica

*želi vsem beneškim Slovencem
srečno in zdravo NOVO LETO!*

6 ŠESTICA

KADAR OBIŠČETE LJUBLJANO, NE POZABITE
SE OGLASITI V RESTAVRACIJI ŠESTICA, TITOVA
16 IN SAMOPOSTREŽNI RESTAVRACIJI EMONA
NA TITOV CESTI 11, KJER BOSTE SOLIDNO
POSTREŽENI Z OKUSNO JEDAČO IN PIJAČO PO
SOLIDNIH CENAH

JUGOBANKA
LJUBLJANA, TITOVA 32

**PO
NAJUGODNEJŠIH
POGOJIH**

- prodaja devizna sredstva na potne liste za zasebna in službena potovanja;
- odkupuje tuje valute ter vnovčuje čeke in kreditna pisma;
- odpira in vodi zasebne devizne tekoče račune;

— sprejema dinarske hranilne vloge.
Vsa vplačila in izplačila z deviznega računa opravlja banka — brezplačno.

Vsak vlagatelj, ki ima pri naši banki hranilno vlogo ali devizni račun, je zavarovan za primer nezgodne smrti ali nezgodne invalidnosti.

Vabimo vas, da nas obiščete v naši banki v Ljubljani, Titova 32, kjer vam bomo posredovali podrobnejše informacije.

Poslovno združenje

Intertransport

Ljubljana

prporoča svoje storitve v vseh poslih tuzemskega in mednarodnega odpravištva in prevoznitva.

Naročene storitve opravimo
kakovostno!

Obrnite se na naše enote:

Beograd, D. Vašingtona 8
Sežana, Borisa Kidriča 6
Maribor, Partizanska 40
Nova Gorica, Prvomajska 40
Šentilj, obmejni prehod

Naše geslo je:
hitro in zanesljivo!

Rudnik Živega Srebra - Idrija Idrija

proizvaja za domači in svetovni trg
živo srebro 99,99%
živosrebrni oksid 98,5%

Železniška postaja:

LOGATEC

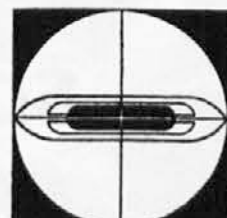
Tel. Idrija 86-108

Telex 31257 YU Idrija

PIVOVARNA LAŠKO

prporoča svojim cenjenim odjemalcem svetla in temna piva odlične kvalitete. Zastopstvo v Trstu:
«AGROIND» - Via Valdirivo 36.

tovarna tekstilnih potrebščin

Ljubljana, Dolenjska cesta 83

tel. 22-640, 23-196

*Izdelujemo vse vrste tkalskih in predilniških
utenzilij v solidni kvaliteti in konkurenčnih cenah*

*Priporočamo se in obenem želimo vsem svojim
kupcem in rojakom uspešno Novo leto!*

OD DOBREGA

Union

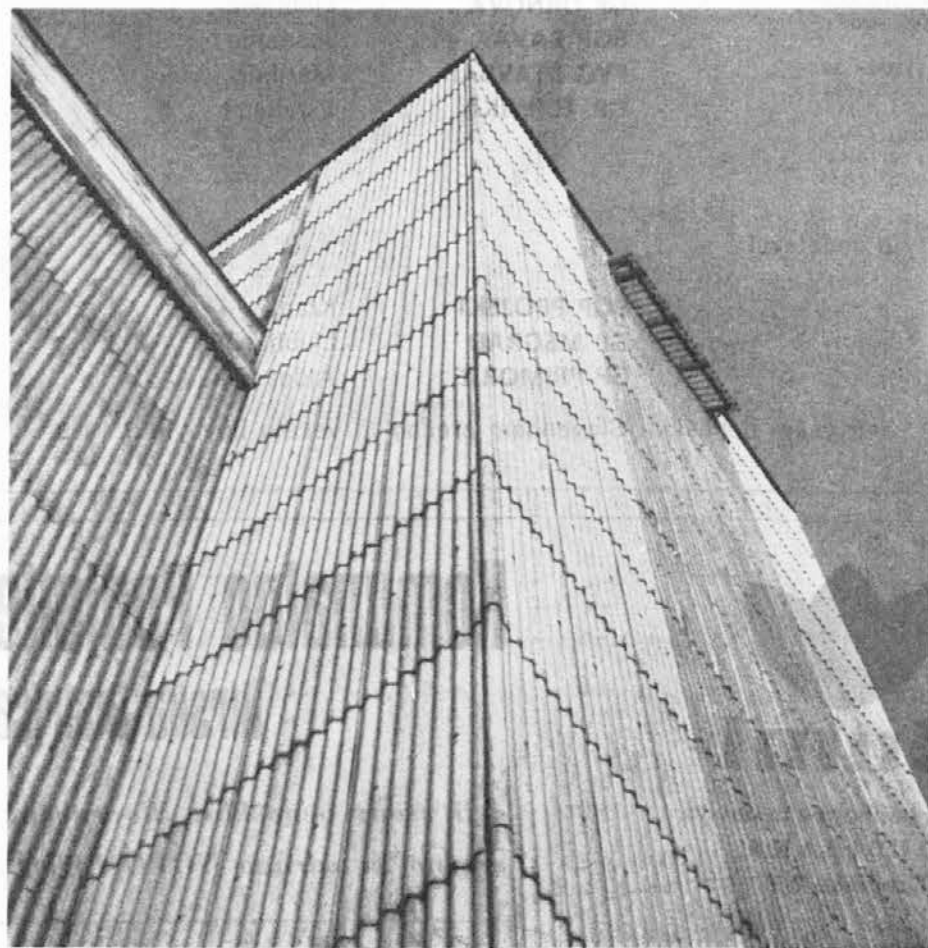
NAJBOLJŠE

«UNION,, PIVO

SREČNO

1969

Azbestcementni izdelki

SALONIT ANHOVO

trajnost
kvaliteta
tradicijaŽelimo srečno in veselo
novo leto 1969

Kolektiv

SALONIT ANHOVOindustrija cementa in azbestcimenta
ANHOVO - JUGOSLAVIJA

STEKLARNA HRASTNIK

HRASTNIK

Telefon: 81-622

Proizvaja:

- stekla za široko potrošnjo in gostinstvo
- stekla za razsvetljavna telesa v opalu in dekorirani izvedbi
- embalažo za farmacevtsko in kozmetično industrijo v belem in rjavem steklu

KVALITETA NAŠIH IZDELKOV JE CENJENA NA DOMAČEM IN
TUJEM TRGU!Slovenija
Sadje

IZVOZ - UVOZ

Ljubljana, Miklošičeva 10

Priporoča se vsem našim cenjenim
odjemalcem iz videmske pokrajineHladilnica in zorilnica banan: Zalog
pri Ljubljani

Hladilnica: Bohova pri Mariboru

Predstavništva in skladišča: Maribor,
Volčja draga, Koper, Beograd, Su-
botica, Zagreb, BrčkoGOZDNO GOSPODARSTVO
POSTOJNA

Postojna, Vojkova ul. 9

s svojimi obrati ureja, neguje in goji
gozdove, gradi gozdne komunikacije,
oskrbuje lesno industrijo in druge
porabnike z lesnimi gozdnimi sorti-
menti.

Časopisno podjetje

«Kmečki glas»

Ljubljana, Miklošičeva 4

želi vsem zamejskim Slovencem
srečno novo leto 1969.

S svojimi izdajami:

Časopis «Kmečki glas»
revijama «Sodobno kmetijstvo» in
«Moj mali svet» ter «Kmetijskim
priročnikom»

se priporoča

TOVARNA GUMIJEVIH IZDELKOV

Sava
KranjIzdeluje poleg kvalitetne
avto in velo pnevmatike
tudi:ležalne blazine, termoforje, lepila
cevi, klinasta jermena, transportne
trakove, tehnične izdelke itd.Živinopromet
GoricaPromet z živino, mesom
in mesnimi izdelki na
debelo in drobno

Nova Gorica

Splošno gradbeno podjetje

Primorje

AJDOVŠČINA

Gradi visoke, nizke, industrijske in
hidrogradnje po naročilu, za trg ali
po sistemu inženiring. Za potrebe
naštetih gradenj, kakor tudi ločeno,
po posebnem naročilu, izvaja asfal-
terska dela.

Auredent

Rafinerija dragih kovin

Ljubljana

želi vsem zamejskim Slovencem
srečno Novo leto 1969